

НАЦРТ

На основу члана 11., члана 32. тачка 1) и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др. закон и 47/2018) и члана 35. тачка 1) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 1/17-пречишћен текст), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној _____ године, по прибављеном мишљењу Министарства за државну управу и локалну самоуправу број ____ од _____, донела је

СТАТУТ

ГРАДА ВАЉЕВА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим статутом, у складу са законом, уређују се: права и дужности града Ваљева (у даљем тексту: Град) и начин њиховог остваривања, број одборника Скупштине града Ваљева (у даљем тексту: Скупштина града), организација и рад органа и служби, одређивање органа овлашћеног за покретање поступака пред Уставним, односно Управним судом, начин управљања грађана пословима из надлежности Града, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење обавезног поступка јавне расправе приликом припреме статута, буџета (у делу планирања инвестиција), стратешких планова развоја, утврђивања стопе изворних прихода, просторних и урбанистичких планова, као и других општих аката на основу предлога квалификованог броја грађана или захтева једне трећине одборника, оснивање, начин избора органа и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе и друга питања од значаја за Град.

Сви појмови у овом статуту употребљени у граматичком мушком роду подразумевају мушки и женски природни род.

Положај Града

Члан 2.

Град је јединица локалне самоуправе у којој грађани остварују право на локалну самоуправу у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Грађани учествују у остваривању локалне самоуправе путем грађанске иницијативе, збора грађана, референдума, других облика учешћа грађана у

обављању послова Града и преко одборника у Скупштини Града, у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Територија

Члан 3.

Територију Града, утврђену законом, чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав и то:

Редни број	Насељено место	Катастарска општина
1.	Бабина Лука	Бабина Лука
2.	Балиновић	Балиновић
3.	Бачевци	Бачевци
4.	Белић	Белић
5.	Белошевац	Белошевац
6.	Беомужевић	Беомужевић
7.	Близоње	Близоње
8.	Бобова	Бобова
9.	Богатић	Богатић
10.	Бранговић	Бранговић
11.	Бранковина	Бранковина
12.	Брезовица	Брезовица
13.	Бујачић	Бујачић
14.	Ваљево	Ваљево
15.	Веселиновац	Веселиновац
16.	Влашчић	Влашчић
17.	Врагочаница	Врагочаница
18.	Вујиновача	Вујиновача
19.	Гола Глава	Гола Глава
20.	Горња Буковица	Горња Буковица
21.	Горња Грабовица	Грабовица
22.		Грабовица
23.	Горње Лесковице	Горње Лесковице
24.	Дегурић	Дегурић
25.	Дивци	Дивци
26.	Дивчибаре	Дивчибаре
27.	Доња Буковица	Доња Буковица
28.	Доње Лесковице	Доње Лесковице
29.	Драчић	Драчић
30.	Дупљај	Дупљај
31.	Жабари	Жабари
32.	Забрдица	Забрдица
33.	Зарубе	Зарубе

34.	Златарић	Златарић
35.	Јовања	
36.	Јасеница	Јасеница
37.	Јошева	Јошева
38.	Каменица	Каменица
39.	Кланица	Кланица
40.	Клинци	Клинци
41.	Ковачице	Ковачице
42.	Козличић	Козличић
43.	Јазовик	
44.	Котешица	Котешица
45.	Кунице	Кунице
46.	Лелић	Лелић
47.	Лозница	Лозница
48.	Лукавац	Лукавац
49.	Мајиновић	Мајиновић
50.	Миличиница	Миличиница
51.	Мрчић	Мрчић
52.	Оглађеновац	Оглађеновац
53.	Осладић	Осладић
54.	Пакље	Пакље
55.	Пауне	Пауне
56.	Петница	Петница
57.	Попучке	Попучке
58.	Горић	
59.	Пријездић	Пријездић
60.	Причевић	Причевић
61.	Рабас	Рабас
62.	Равње	Равње
63.	Рађево Село	Рађево Село
64.	Ребель	Ребель
65.	Мијачи	
66.	Ровни	Ровни
67.	Сандаљ	Сандаљ
68.	Седлари	Седлари
69.	Ситарице	Ситарице
70.	Совач	Совач
71.	Станина Река	Станина Река
72.	Стапар	Стапар
73.	Стрмна Гора	Стрмна Гора
74.	Стубо	Стубо
75.	Суводање	Суводање
76.	Сушица	Сушица
77.	Таор	Таор
78.	Тубравић	Тубравић
79.	Тупанци	Тупанци

Својство правног лица

Члан 4.

Град има својство правног лица.
Седиште Града је у насељеном месту Ваљево, улица Карађорђева број 64.

Град има своју званичну интернет презентацију на адреси www.valjevo.org.rs.

Град представља и заступа Градоначелник.

Печат

Члан 5.

Органи Града имају печат.

Печат је округлог облика и садржи грб Републике Србије око којег је исписан текст на српском језику, ћиричним писмом: „Република Србија, Град Ваљево“ и назив органа.

Службена употреба језика и писма

Члан 6.

На територији Града у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо.

Симболи Града

Члан 7.

Град има своје симболе.

Симболи града су грб и застава.

Облик и начин употребе грба и заставе утврђују се одлуком Скупштине града.

Садржина одлуке о грбу и застави мора одговарати историјским и стварним чињеницама, њеним одредбама не смеју се вређати општи и државни интереси, национална и верска осећања и јавни морал.

Употреба симбола Града

Члан 8.

Грб и застава Града могу се истицати само уз државне симболе.

У службеним просторијама органа Града истичу се само државни симболи и симболи Града.

Празник и Крсна слава Града

Члан 9.

Град има свој празник и крсну славу.
Празник Града је 20.март, дан ослобођења Ваљева у Првом српском устанку.

Крсна слава Града је Духовски понедељак.

Награде и јавна признања

Члан 10.

Град установљава награде и друга јавна признања.

Град додељује звање „почасни грађанин“ особи чији су рад и достигнућа од посебног значаја за Град.

Скупштина Града одлучује о додељивању звања „почасни грађанин“ уз претходну сагласност министарства надлежног за послове локалне самоуправе.

Награде и друга јавна признања и звање „почасни грађанин“ додељују се поводом празника Града.

Врсте награда и других јавних признања, поступак, услови и критеријуми за додељивање јавних признања и звања „почасни грађанин“ уређују се посебном одлуком.

Јавност рада

Члан 11.

Рад органа Града је јаван.

Јавност рада може се обезбедити:

1. издавањем „Службеног гласника града Ваљева“, билтена, информатора, преко средстава јавног информисања, презентовањем одлука и других аката јавности и постављањем интернет презентације;
2. организовањем јавних расправа у складу са законом, овим статутом и одлукама органа Града;
3. организовањем јавних слушања у складу са овим статутом и пословником Скупштине града и
4. у другим случајевима утврђеним овим статутом и другим актима органа Града.

Имовина Града

Члан 12.

Град има своју имовину.

Имовином Града самостално управљају и располажу органи Града, у складу са законом, овим статутом и другим актима Града.

У јавној својини Града сагласно закону су:

- добра у општој употреби на територији Града (општински путеви, некатегорисани путеви, улице које нису део аутопута или државног пута I и II реда, тргови и јавни паркови и др.);

- комунална мрежа на територији Града;

- непокретне и покретне ствари и друга имовинска права које користе органи и организације Града;

- ствари у јавној својини на којима право коришћења имају месне заједнице на територији Града, установе, јавне агенције и друге организације чији је оснивач Град;

- друге непокретне и покретне ствари и имовинска права, у складу са законом којим се уређује јавна својина.

II НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА

Надлежности Града

Члан 13.

Град врши надлежности општине утврђене Уставом и законом, као и друге надлежности и послове државне управе који су јој законом поверени.

Надлежности утврђене Уставом и законом

Члан 14.

Град, преко својих органа, у складу са Уставом и законом:

1) доноси статут, буџет и завршни рачун, просторни и урбанистички план и програм развоја Града, као и стратешке планове и програме локалног економског развоја;

2) уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, локални превоз, коришћење грађевинског земљишта и пословног простора;

3) стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу некатегорисаних и општинских путева, као и улица и других јавних објеката од значаја за Град;

4) стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете (предшколско васпитање и образовање и основно и средње образовање и васпитање), научноистраживачке и иновационе делатности, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе;

5) обезбеђује остваривање посебних потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група;

6) стара се о развоју и унапређењу туризма, занатства, угоститељства и трговине;

- 7) доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања;
- 8) стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода, заштити културних добара од значаја за Град;
- 9) стара се о заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта и спроводи политику руралног развоја;
- 10) стара се о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права, родној равноправности, као и о јавном информисању у Граду;
- 11) образује и уређује организацију и рад органа, организација и служби за потребе Града, организује службу правне помоћи грађанима и уређује организацију и рад мировних већа;
- 12) образује комуналну полицију, обезбеђује и организује вршење послова комуналне полиције;
- 13) утврђује симболе Града и њихову употребу;
- 14) управља градском имовином и утврђује стопе изворних прихода, као и висину локалних такси;
- 15) прописује прекршаје за повреде градских прописа;
- 16) обавља и друге послове од локалног значаја одређене законом, као и послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Јавне службе Града

Члан 15.

За остваривање својих права и дужности и за задовољавање потреба локалног становништва, Град може оснивати предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу, у складу са законом и овим статутом.

Скупштина града посебном одлуком оснива предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу и остварује права оснивача, ако законом или овим статутом за вршење појединих права оснивача није утврђена надлежност другог органа Града.

Поверавање послова правном или физичком лицу

Члан 16.

Град може уговором, на начелима конкуренције, јавности, економичности, ефикасности и заштите животне средине, поверити правном или физичком лицу обављање појединих послова из своје надлежности.

III ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ГРАДА

Средства за обављање послова и извори средстава

Члан 17.

За обављање послова Града утврђених Уставом и законом, као и за обављање законом поверених послова из оквира права и дужности Републике, Граду припадају приходи и примања утврђени законом.

Послови Града финансирају се из изворних и уступљених прихода, трансфера, примања по основу задуживања и других прихода и примања утврђених законом.

Буџет и завршни рачун

Члан 18.

Град доноси буџет за сваку календарску годину, у којем се исказују сви приходи и примања, задуживања и друге финансијске трансакције, расходи и други издаци, у складу са законом који уређује буџетски систем.

По истеку године за коју је буџет донет саставља се завршни рачун о извршењу буџета Града.

Одговорност за извршење буџета

Члан 19.

За извршење буџета Града, градоначелник одговара Скупштини града.

Самодопринос

Члан 20.

За задовољавање потреба грађана у Граду или њеном делу средства се могу прикупљати самодоприносом.

Одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани референдумом, у складу са законом којим је уређено непосредно изјашњавање грађана и овим статутом.

Утврђивање предлога одлуке

Члан 21.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса утврђује Скупштина града.

Иницијативу за доношење одлуке из става 1. овог члана може поднети најмање једна трећина одборника Скупштине града и грађани путем грађанске иницијативе.

Уз иницијативу се подноси и програм којим се утврђују извори, намена и начин обезбеђивања укупних финансијских средстава за реализацију пројекта који је предмет одлуке.

По примљеној уредној иницијативи, Скупштина града одлучује о покретању поступка за увођење самодоприноса већином гласова од укупног броја одборника.

Ако Скупштина града прихвати иницијативу за увођење самодоприноса, доноси закључак којим истовремено одређује рок за припрему нацрта одлуке о увођењу самодоприноса и рок и начин организовања јавне расправе.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса Скупштина града утврђује већином гласова од укупног броја одборника.

Доношење одлуке о увођењу самодоприноса

Члан 22.

Одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани који имају изборно право и пребивалиште на подручју на којем се средства прикупљају.

Одлуку из става 1. овог члана доносе и грађани који немају изборно право и пребивалиште на подручју на којем се средства прикупљају, ако на том подручју имају непокретну имовину, а средствима самодоприноса се побољшавају услови коришћења те имовине.

Одлука се сматра донетом када се за њу изјасни већина од укупног броја грађана из ст. 1. и 2. овог члана.

Објављивање одлуке о увођењу самодоприноса

Члан 23.

Одлука о увођењу самодоприноса се објављује на начин на који се објављују акти Града.

Наменски карактер средстава самодоприноса

Члан 24.

Новчана средства која се прикупљају на основу одлуке о самодоприносу приход су буџета и строго су наменског карактера.

IV ОРГАНИ ГРАДА

Органи Града

Члан 25.

Послове Града врше органи Града у оквиру своје надлежности утврђене законом и овим Статутом.

Органи Града су: Скупштина града, Градоначелник, Градско веће и Градска управа.

Ако законом или другим прописом није утврђено који орган је надлежан за обављање послова из надлежности Града, све послове који се односе на уређивање односа из надлежности Града врши Скупштина града, а послове који су по својој природи извршни, врши Градоначелник.

Ако се према природи посла не може утврдити надлежност у складу са ставом 3. овог члана, надлежна је Скупштина града.

1. Скупштина града

Положај Скупштине града

Члан 26.

Скупштина града је највиши орган Града који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и овим статутом.

Састав Скупштине града

Члан 27.

Скупштину града чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са законом и овим статутом.

Сазивање конститутивне седнице

Члан 28.

Седницу новог сазива Скупштине града сазива председник Скупштине града претходног сазива, у року од 15 дана од дана објављивања резултата избора.

Уколико председник Скупштине града из претходног сазива не сазове седницу новог сазива у року из става 1. овог члана, седницу новог сазива сазваће најстарији одборник новог сазива у року од 15 дана од истека рока из става 1. овог члана.

Седницом председава најстарији одборник новог сазива до избора председника Скупштине града.

Конституисање Скупштине града

Члан 29.

Скупштина града се сматра конституисаном избором председника Скупштине града и постављењем секретара Скупштине града.

Број одборника

Члан 30.

Скупштина града има 51 одборника.

Мандат

Члан 31.

Одборници се бирају на четири године.

Одборнику почиње и престаје одборнички мандат под условима и на начин утврђен законом.

Свечана изјава

Члан 32.

Након потврђивања мандата одборник потписује свечану изјаву која гласи: „Заклињем се да ћу се у раду Скупштине града придржавати Устава, закона и Статута, и да ћу часно и непристрасно вршити дужност одборника, руководећи се интересима грађана.“

Одборник поред свечане изјаве потписује Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе у Србији.

Нespoјивост функција

Члан 33.

Одборник не може бити запослен у Градској управи и лице које именује, односно поставља Скупштина града.

Ако запослени у Градској управи буде изабран за одборника, права и обавезе по основу рада мирују му док траје његов одборнички мандат.

Даном потврђивања одборничког мандата лицима која је именовала, односно поставила Скупштина града престаје функција на коју су именована, односно постављена.

Имунитет одборника

Члан 34.

Одборник не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седници Скупштине града и њених радних тела.

Права и дужности одборника

Члан 35.

Право је и дужност одборника да учествује у раду Скупштине града и њених радних тела, предлаже Скупштини града расправу о одређеним питањима, предлаже радном телу Скупштине града да организује јавно слушање о предлозима прописа и одлука о којима одлучује Скупштина града, подноси предлоге одлука и других аката из надлежности Скупштине града и подноси амандмане на предлоге прописа, поставља питања везана за рад органа Града и учествује у другим активностима Скупштине града.

Одборник има право да буде редовно обавештаван о питањима од значаја за обављање одборничке дужности, као и да на лични захтев од органа и служби града добије податке који су му потребни за рад.

За благовремено достављање обавештења, тражених података, списка и упутстава одговоран је секретар Скупштине града, а начелник Градске управе када се обавештење, тражени податак, спис и упутство односе на делокруг и рад Градске управе.

Одборник има право на заштиту мандата, укључујући и судску заштиту, која се остварује сходном применом закона којим се уређује заштита изборног права у изборном поступку.

Права и дужности одборника ближе се одређују пословником Скупштине града.

Накнада и друга примања одборника

Члан 36.

Одборник има право на накнаду за учешће у раду Скупштине града и њених радних тела и право на накнаду путних трошкова насталих обављањем одборничке дужности, у складу са одлуком Скупштине града.

Надлежност Скупштине града

Члан 37.

Скупштина града, у складу са законом:

- 1) доноси Статут града и пословник Скупштине града;
- 2) доноси буџет и усваја завршни рачун буџета;
- 3) утврђује стопе изворних прихода Града, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такса и накнада;
- 4) доноси програм развоја Града, планске документе јавних политика, средњорочне планове и друге планске документе, у складу са законом;

- 5) доноси просторни и урбанистички план Града;
- 6) доноси прописе и друге опште акте;
- 7) бира и разрешава локалног омбудсмана;
- 8) бира правобраниоца и заменика правобраниоца града Ваљева;
- 9) расписује градски референдум и референдум на делу територије Града, изјашњава се о предлозима садржаним у грађанској иницијативи и утврђује предлог одлуке о самодоприносу;
- 10) образује и уређује организацију и рад организација и служби за потребе Града;
- 11) оснива јавна предузећа и друштва капитала за обављање делатности од општег интереса у складу са законом и овим статутом, даје сагласност на законом одређене опште и друге правне акте и радње јавног предузећа, односно друштва капитала, ради заштите општег интереса;
- 12) оснива установе и организације у области предшколског образовања и васпитања, основног образовања, културе, социјалне заштите, здравствене заштите, физичке културе, спорта, дечје заштите и туризма, прати и обезбеђује њихово функционисање;
- 13) именује и разрешава надзорни одбор и директора јавног предузећа чији је оснивач, даје сагласност на статут јавног предузећа и врши друга права оснивача у складу са законом и оснивачким актом;
- 14) именује и разрешава управни одбор, надзорни одбор и директора установе, организације и службе чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте у складу са законом;
- 15) бира и разрешава председника Скупштине и заменика председника Скупштине;
- 16) поставља и разрешава секретара и заменика секретара Скупштине;
- 17) бира и разрешава градоначелника и, на предлог градоначелника, бира заменика градоначелника и чланове Градског већа;
- 18) усваја Кадровски план;
- 19) уређује услове и начин обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности, оснива јавна предузећа за обављање комуналне делатности, односно поверава обављање тих делатности друштву капитала или предузетнику, прописује опште услове одржавања комуналног реда и мере за њихово спровођење;
- 20) доноси годишње и средњорочне програме уређивања грађевинског земљишта; одлучује о отуђењу грађевинског земљишта у складу са законом и прописом Града;
- 21) доноси локалну стамбену стратегију у складу са Националном стамбеном стратегијом, акциони план за њено спровођење и програме стамбене подршке, може основати јавну стамбену агенцију у складу са законом, као и правно лице за обављање послова од јавног интереса у области становања;

- 22) уређује коришћење пословног простора који је у јавној својини Града, уређује висину закупнине пословног простора и врши друге послове у вези са коришћењем пословног простора, у складу са законом и другим актима Града;
- 23) одлучује о прибављању и располагању стварима у својини Града, ако овим Статутом и одлуком Скупштине града није одређена надлежност другог органа;
- 24) уређује ближе услове за обављање такси превоза путника,
- 25) доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санационе планове, у складу са стратешким документима и интересима и специфичностима Града и утврђује посебну накнаду за заштиту и унапређење животне средине;
- 26) доноси годишњи програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта, утврђује противерозионе мере и њихово спровођење, одлучује о привођењу пашњака другој култури;
- 27) доноси програм развоја туризма у складу са Стратегијом; утврђује висину боравишне таксе на територији Града;
- 28) доноси локални акциони план за борбу против корупције на нивоу Града и образује стално радно тело за праћење спровођења локалног акционог плана;
- 29) доноси програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака, уређује држање и заштиту домаћих животиња и кућних љубимаца, у складу са законом;
- 30) доноси оперативни план за воде II реда, одређује место и начин коришћења воде за рекреацију, укључујући и купање;
- 31) доноси акциони план за спровођење Националне стратегије за младе на територији Града, оснива канцеларију за младе;
- 32) доноси програм и план енергетске ефикасности;
- 33) одлучује о улагању права и ствари у јавној својини Града у капитал јавног предузећа и друштва капитала чији је оснивач, у складу са законом;
- 34) одлучује о давању концесије када су јавна тела и предмет концесије у надлежности Града, даје сагласност на коцесиони акт;
- 35) даје сагласност и усваја предлог пројекта јавно-приватног партнерства, даје сагласност на нацрт јавног уговора у пројекту јавно-приватног партнерства и даје овлашћење градоначелнику да потпише јавни уговор у име Града;
- 36) образује Штаб за ванредне ситуације, доноси план и програм развоја система заштите и спасавања;
- 37) образује робне резерве и утврђује њихов обим и структуру;

- 38) утврђује градске таксе и друге локалне приходе који Граду припадају по закону;
- 39) утврђује висину доприноса за уређивање грађевинског земљишта;
- 40) утврђује накнаду за комуналне услуге и даје сагласност на одлуку о промени цена комуналних услуга, у складу са законом;
- 41) утврђује критеријуме и поступак за регресирање трошкова боравка у предшколској установи за децу из материјално угрожених породица;
- 42) доноси акт о јавном задуживању Града, у складу са законом којим се уређује јавни дуг;
- 43) прописује радно време угоститељских, трговинских и занатских објеката;
- 44) даје мишљење о републичком и регионалном просторном плану;
- 45) оснива стална и повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности која су утврђена Пословником Скупштине града;
- 46) именује Градску изборну комисију за спровођење избора за одборнике Скупштине града;
- 47) именује изборну комисију за спровођење избора за чланове савета месних заједница и другостепену изборну комисију;
- 48) подноси иницијативу за покретање поступка оснивања, укидања или промене територије Града;
- 49) даје мишљење о законима којима се уређују питања од интереса за локалну самоуправу;
- 50) разматра извештај о раду и даје сагласност на програм рада корисника буџета чији је оснивач град;
- 51) одлучује о сарадњи и удруживању са градовима и општинама, удружењима, хуманитарним и другим организацијама;
- 52) информише јавност о свом раду;
- 53) покреће поступак за оцену уставности и законитости закона или другог општег акта Републике Србије којим се повређује право на локалну самоуправу;
- 54) организује службу правне помоћи грађанима;
- 55) уређује организацију и рад мировних већа;
- 56) утврђује празник Града;
- 57) даје сагласност на употребу имена, грба и другог обележја Града;
- 58) уређује поступак, услове и критеријуме за додељивање награда, јавних признања и звања „почасног грађанина“ које додељује Град и одлучује о додели награда, јавних признања и звања „почасног грађанина“;
- 59) одлучује о називима улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места;
- 60) разматра и усваја годишње извештаје о раду јавних предузећа, установа и других јавних служби чији је оснивач или већински власник Град;
- 61) разматра извештај о раду локалног омбудсмана,

- 62) усваја Етички кодекс понашања функционера (у даљем тексту: Етички кодекс);
- 63) доноси мере и усваја препоруке за унапређење људских и мањинских права;
- 64) обавља и друге послове утврђене законом и овим статутом.

Кворум за рад и одлучивање

Члан 38.

Скупштина града одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја одборника.

Скупштина града одлучује већином гласова присутних одборника, уколико законом или овим статутом није друкчије одређено.

Скупштина града већином гласова од укупног броја одборника:

- 1) доноси Статут;
- 2) доноси буџет и усваја завршни рачун буџета;
- 3) доноси план развоја Града и стратегије којима се утврђују правци деловања Града у одређеној области;
- 4) доноси просторни план;
- 5) доноси урбанистичке планове;
- 6) одлучује о јавном задуживању Града;
- 7) одлучује о сарадњи и удруживању са другим јединицама локалне самоуправе и о сарадњи са јединицама локалне самоуправе у другим државама;
- 8) одлучује о образовању, подручју за које се образује, промени подручја и укидању месних заједница и других облика месне самоуправе;
- 9) одлучује о називима улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места;
- 10) расписује референдум за територију града;
- 11) одлучује о додели звања „почасни грађанин“ Града;
- 12) усваја Етички кодекс и
- 13) одлучује и у другим случајевима утврђеним законом и овим статутом.

Сазивање

Члан 39.

Седницу Скупштине града сазива председник Скупштине града, по потреби, а најмање једном у три месеца.

Председник Скупштине града је дужан да седницу закаже на захтев градоначелника, Градског већа или једне трећине одборника, у року од седам дана од дана подношења захтева, тако да дан одржавања седнице буде најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

У ситуацијама које оправдавају хитност у сазивању седнице, председник Скупштине града може заказати седницу у року који није краћи од 24 часа од пријема захтева.

Захтев за сазивање седнице из става 3. овог члана мора да садржи разлоге који оправдавају хитност сазивања, као и образложење последица које би наступиле њеним несазивањем.

Минималан рок за сазивање седнице Скупштине града из става 3. овог члана, не односи се на сазивање седнице Скупштине града у условима проглашене ванредне ситуације.

Ако председник Скупштине града не закаже седницу у року из става 2. овог члана, седницу може заказати подносилац захтева, а председава одборник кога одреди подносилац захтева.

Председник Скупштине града може одложити седницу коју је сазвао само у случају када не постоји кворум потребан за рад, а у другим случајевима о одлагању седнице одлучује Скупштина града.

Јавност рада

Члан 40.

Седнице Скупштине града су јавне.

За јавност рада Скупштине града одговоран је председник Скупштине града.

Позиви и материјал за седнице Скупштине града достављају се средствима информисања ради упознавања јавности.

Седницама Скупштине града могу присуствовати представници средстава јавног информисања, овлашћени представници предлагача, као и друга заинтересована лица, у складу са пословником Скупштине града.

У случају да не постоји могућност да сви заинтересовани присуствују седници Скупштине, председник Скупштине ће одлучити коме ће омогућити присуство седници полазећи од редоследа пријављивања и интереса пријављених за тачке на дневном реду.

Скупштина града може одлучити да седница Скупштине не буде јавна из разлога безбедности и других разлога утврђених законом.

Јавност рада седнице Скупштине града ближе се уређује Пословником Скупштине града.

Радна тела Скупштине града

Члан 41.

Скупштина града оснива стална и повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности.

Радна тела дају мишљење на предлоге прописа и одлука које доноси Скупштина града и обављају друге послове утврђене статутом града и Пословником Скупштине града.

Број радних тела, избор, права и дужности председника и чланова радних тела утврђују се Пословником Скупштине града.

Јавно слушање

Члан 42.

Радно тело може организовати јавно слушање о предлозима одлука и других прописа о којима одлучује Скупштина града.

Организовање и спровођење јавног слушања, као и обавештавање председника Скупштине града и јавности о изнетим мишљењима и ставовима на јавном слушању, ближе се уређују Пословником Скупштине града.

Посебна радна тела Скупштине града

Члан 43.

Скупштина града оснива, као посебна радна тела:

1. Градску изборну комисију за спровођење избора за одборнике Скупштине града и
2. органе за спровођење избора за чланове савета месних заједница:
  - Изборну комисију за спровођење избора за чланове савета месних заједница (у даљем тексту: Изборна комисија) и
  - Другостепену изборну комисију.

Избор, права и дужности председника и чланова Градске изборне комисије за спровођење избора за одборнике Скупштине града утврђују се Пословником Скупштине града.

Услове за рад посебних радних тела из става 1. овог члана, као и обављање стручних и административно-техничких послова, обезбеђује Градска управа.

Председник Скупштине

Члан 44.

Скупштина града има председника Скупштине.

Председник организује рад Скупштине града, сазива и председава њеним седницама, остварује сарадњу са Градоначелником и Градским већем, стара се о одржавању реда на седницама Скупштине града, потписује акта које Скупштина града доноси и обавља друге послове утврђене законом, овим Статутом и Пословником Скупштине града.

Председник Скупштине може бити на сталном раду у Граду.

Избор председника Скупштине

Члан 45.

Председник Скупштине се бира из реда одборника, на предлог најмање трећине одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине града.

Одборник може да учествује у предлагању само једног кандидата.

Ако је предложено више кандидата, а ниједан од предложених кандидата не добије потребну већину гласова, понавља се поступак кандидовања и избора.

Разрешење председника Скупштине

Члан 46.

Председник Скупштине града може бити разрешен и пре истека времена за које је изабран, на исти начин на који је биран.

Председник Скупштине града може бити разрешен и у случају подношења оставке, што се само констатује без расправе.

Заменик председника Скупштине

Члан 47.

Председник Скупштине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик председника Скупштине бира се и разрешава на исти начин као и председник Скупштине.

Ако заменику председника Скупштине мирују права из радног односа услед избора на ту функцију, заменик председника Скупштине може бити на сталном раду у Граду.

О радноправном статусу председника и заменика председника Скупштине града одлучује Скупштина града посебном одлуком.

Секретар Скупштине

Члан 48.

Скупштина града има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница Скупштине и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад.

Секретар Скупштине се поставља на четири године, на предлог председника Скупштине, и може бити поново постављен.

За секретара Скупштине града може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са положеним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање три године.

Скупштина града може, на образложен предлог председника Скупштине, разрешити секретара и пре истека мандата.

Секретар може имати заменика који га замењује у случају његове одсутности.

Заменик секретара Скупштине поставља се и разрешава на исти начин и под истим условима као и секретар.

Секретар Скупштине је одговоран за благовремено достављање података, списа и исправа, када то захтева надлежни орган Републике који врши надзор над радом и актима Скупштине града.

О радноправном статусу секретара и заменика секретара Скупштине града одлучује Скупштина града посебном одлуком.

Пословник Скупштине

Члан 49.

Начин припреме, вођење и рад седнице Скупштине града и њених радних тела и друга питања везана за њихов рад уређују се пословником Скупштине.

Пословник доноси Скупштина града већином од укупног броја одборника.

2. Извршни органи Града

Извршни органи

Члан 50.

Извршни органи Града су градоначелник и Градско веће.

а) Градоначелник

Избор градоначелника и заменика градоначелника

Члан 51.

Градоначелника бира Скупштина града, из реда одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине града.

Градоначелник има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Председник Скупштине Града предлаже кандидата за градоначелника.

Кандидат за градоначелника предлаже кандидата за заменика градоначелника из реда одборника, кога бира Скупштина града на исти начин као Градоначелника.

Нespoјивост функција

Члан 52.

Градоначелнику и заменику градоначелника избором на ове функције престаје мандат одборника у Скупштини града.

Градоначелник и заменик градоначелника на сталном су раду у Граду.

Надлежност

Члан 53.

Градоначелник:

- 1) представља и заступа Град;
- 2) предлаже начин решавања питања о којима одлучује Скупштина града;
- 3) наредбодавац је за извршење буџета;
- 4) оснива службу буџетске инспекције Града и службу интерне ревизије Града,
- 5) оснива буџетски фонд и утврђује програм коришћења средстава буџетског фонда, у складу са законом;
- 6) даје сагласност на опште акте којима се уређују број и структура запослених у установама које се финансирају из буџета Града и на број и структуру запослених и других лица која се ангажују на остваривању програма или дела програма корисника буџета Града;
- 7) усмерава и усклађује рад Градске управе;
- 8) представља Градско веће, сазива и води његове седнице;
- 9) доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, овим статутом или одлуком Скупштине града;
- 10) доноси решење о давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини Града у складу са законом, другим прописима и програмом коришћења грађевинског земљишта;
- 11) одлучује о давању у закуп, односно на коришћење непокретности у јавној својини Града, у складу са законом и прописом Града;

- 12) одлучује о прибављању и располагању покретним стварима у јавној својини Града у складу са законом, овим статутом и прописима Града;
- 13) даје претходну сагласност носиоцима права коришћења на стварима у јавној својини Града (месним заједницама, установама и другим организацијама) за давање у закуп тих ствари;
- 14) одлучује о конституисању права службености на непокретностима у својини Града и других правних и физичких лица;
- 15) одлучује о захтеву за откуп станова у својини града;
- 16) врши распоред службених зграда и пословних просторија у јавној својини Града за потребе органа Града;
- 17) закључује уговоре у име Града, на основу овлашћења из закона, статута и одлука Скупштине града;
- 18) у име Града закључује колективне уговоре за предузећа, установе и друге јавне службе чији је оснивач Град;
- 19) одлучује о организовању и спровођењу јавних радова;
- 20) закључује уговор о поклону, уговор о донацији од физичког или правног лица;
- 21) доноси одлуку о проглашењу ванредне ситуације у Граду у складу са законом, командант је Градског штаба за ванредне ситуације по положају, доноси одлуку о проглашењу и о укидању ванредне ситуације на предлог Градског штаба за ванредне ситуације;
- 22) доноси одлуку о проглашењу дана жалости у Граду;
- 23) уређује начин коришћења превозних средстава у јавној својини Града;
- 24) одлучује решењем о употреби средстава текуће и сталне буџетске резерве;
- 25) информисе јавност о свом раду;
- 26) подноси жалбу Уставном суду Републике Србије ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа Града онемогућава вршење надлежности Града;
- 27) образује стручна саветодавна радна тела за поједине послове из своје надлежности;
- 28) поставља и разрешава помоћнике градоначелника;
- 29) доноси акта из надлежности Скупштине града у случају ратног стања или елементарних непогода, с тим што је дужан да их поднесе на потврду Скупштини чим она буде у могућности да се састане;
- 30) врши и друге послове утврђене овим статутом и другим актима Града.

Градоначелник је одговоран за благовремено достављање података, списа и исправа, када то захтева надлежни орган Републике који врши надзор над радом и актима извршних органа Града.

Помоћници градоначелника

Члан 54.

Градоначелник може да има три помоћника који обављају послове из појединих области (економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, туризам, пољопривреда, комуналне делатности, развој месних заједница и др.)

Помоћници градоначелника покрећу иницијативе, предлажу пројекте и сачињавају мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој Града у областима за које су постављени и врше и друге послове по налогу градоначелника.

Градоначелник поставља и разрешава помоћнике, који обављају послове најдуже док траје дужност градоначелника.

Помоћници градоначелника постављају се у Кабинету градоначелника.

б) Градско веће

Састав и избор

Члан 55.

Градско веће чине градоначелник, заменик градоначелника, као и девет чланова Градског већа.

Градоначелник је председник Градског већа.

Заменик градоначелника је члан Градског већа по функцији.

Чланове Градског већа бира Скупштина града, на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника.

Кандидате за чланове Градског већа предлаже кандидат за градоначелника.

Када одлучује о избору градоначелника, Скупштина града истовремено и обједињено одлучује о избору заменика градоначелника и чланова Градског већа.

Чланови Градског већа могу бити на сталном раду у Граду.

О радноправном статусу чланова Градског већа одлучује Скупштина града на предлог Градоначелника, посебном одлуком.

Нespoјивост функција

Члан 56.

Чланови Градског већа не могу истовремено бити и одборници, а могу бити задужени за једно или више одређених подручја из надлежности Града.

Одборнику који буде изабран за члана Градског већа престаје одборнички мандат.

Надлежност

Члан 57.

Градско веће:

- 1) предлаже Статут, буџет и друге одлуке и акте које доноси Скупштина града;
- 2) непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката Скупштине града;
- 3) доноси одлуку о привременом финансирању у случају да Скупштина града не донесе буџет пре почетка фискалне године;
- 4) врши надзор над радом Градске управе, поништава или укида акте Градске управе који нису у сагласности са законом, статутом и другим општим актом или одлуком које доноси Скупштина града;
- 5) решава у управном поступку у другом степену о правима и обавезама грађана, предузећа и установа и других организација у управним стварима из надлежности Града;
- 6) прописује посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из изворне надлежности Града, као и посебне елементе плана одређеног инспекцијског надзора из изворне надлежности Града;
- 7) прати реализацију програма пословања и врши координацију рада јавних предузећа чији је оснивач Град;
- 8) подноси тромесечни извештај о раду јавних предузећа Скупштини града, ради даљег извештавања у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа;
- 9) предлаже акта које доноси Скупштина града ради заштите општег интереса у јавном предузећу и друштву капитала чији је оснивач Град;
- 10) усваја извештаје о извршењу буџета Града и доставља их Скупштини града;
- 11) стара се о извршавању поверених надлежности из оквира права и дужности Републике;
- 12) поставља и разрешава начелника и заменика начелника Градске управе;
- 13) доноси План одбране града, усклађује припреме за одбрану правних лица у делатностима из надлежности града са Планом одбране Републике Србије, доноси одлуку о организовању и функционисању цивилне заштите и јединица опште намене.
- 14) образује жалбену комисију;
- 15) образује стручна саветодавна радна тела за поједине послове из своје надлежности;
- 16) информисе јавност о свом раду;
- 17) доноси пословник о раду на предлог градоначелника;
- 18) врши и друге послове, у складу са законом.

Одлуку из тачке 3) овог члана, Градско веће доноси већином гласова од купног броја чланова Градског већа.

Положај градоначелника у Градском већу

Члан 58.

Градоначелник представља Градско веће, сазива и води његове седнице.

Градоначелник је одговоран за законитост рада Градског већа.

Градоначелник је дужан да обустави од примене одлуку Градског већа за коју сматра да није сагласна закону.

Градоначелник може образовати повремена радна тела за разматрање питања из сопствене надлежности.

Кворум за рад и одлучивање

Члан 59.

Градско веће може да одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја његових чланова.

Градско веће одлучује већином гласова присутних чланова ако законом или овим статутом за поједина питања није предвиђена друга већина.

Пословник Градског већа

Члан 60.

Организација, начин рада и одлучивања Градског већа, детаљније се уређују његовим пословником, у складу са законом и овим статутом.

Подношење извештаја Скупштини града

Члан 61.

Градоначелник и Градско веће редовно извештавају Скупштину града, по сопственој иницијативи или на њен захтев, а најмање једном годишње о извршавању одлука и других аката Скупштине града.

Разрешење и оставка градоначелника

Члан 62.

Градоначелник може бити разрешен пре истека времена на које је биран, на образложен предлог најмање трећине одборника, на исти начин на који је изабран.

О предлогу за разрешење градоначелника мора се расправљати и одлучивати у року од 15 дана од дана достављања предлога председнику Скупштине града, уз примену минималног рока за сазивање седнице из члана 39. ст. 3. и 5. овог статута.

Ако Скупштина не разреши градоначелника, одборници који су поднели предлог за разрешење не могу поново предложити разрешење градоначелника пре истека рока од шест месеци од одбијања претходног предлога.

Градоначелник може поднети оставку.

О поднетој оставци градоначелника, председник Скупштине града обавештава одборнике на почетку прве наредне седнице Скупштине.

Дејство разрешења и оставке градоначелника

Члан 63.

Разрешењем, односно оставком градоначелника престаје мандат заменика градоначелника и Градског већа.

Разрешење и оставка заменика градоначелника, односно члана Градског већа

Члан 64.

Заменик градоначелника, односно члан Градског већа, може бити разрешен пре истека времена на које је биран, на предлог градоначелника или најмање једне трећине одборника, на исти начин на који је изабран.

Градоначелник је дужан да истовремено са предлогом за разрешење заменика градоначелника или члана Градског већа, Скупштини града поднесе предлог за избор новог заменика градоначелника или члана Градског већа која истовремено доноси одлуку о разрешењу и о избору.

У случају да Скупштина града разреши заменика градоначелника или члана Градског већа на предлог једне трећине одборника, градоначелник је дужан да на првој наредној седници Скупштине града поднесе предлог за избор новог заменика градоначелника односно члана Градског већа.

О поднетој оставци заменика градоначелника или члана Градског већа, председник Скупштине града обавештава одборнике на почетку прве наредне седнице Скупштине града.

У случају из става 4. овог члана, градоначелник је дужан да на наредној седници Скупштине града поднесе предлог за избор новог заменика градоначелника, односно члана Градског већа.

Вршење текућих послова по престанку мандата због разрешења или оставке

Члан 65.

Градоначелник, заменик градоначелника или члан Градског већа који су разрешени или су поднели оставку, остају на дужности и врше текуће послове, до избора новог градоначелника, заменика градоначелника или члана Градског већа.

Престанак мандата извршних органа Града због престанка мандата Скупштине

Члан 66.

Престанком мандата Скупштине града престаје мандат градоначелнику и Градском већу, с тим да они врше текуће послове из своје надлежности до ступања на дужност новог градоначелника и Градског већа, односно председника и чланова привременог органа ако је Скупштини мандат престао због распуштања Скупштине.

3. Градска управа

Градска управа

Члан 67.

Градска управа образује се као јединствени орган.

У Градској управи образују се унутрашње организационе јединице за вршење сродних управних, стручних и других послова.

Надлежност

Члан 68.

Градска управа:

- 1) припрема нацрте прописа и других аката које доноси Скупштина града, градоначелник и Градско веће;
- 2) извршава одлуке и друге акте Скупштине града, градоначелника и Градског већа;
- 3) решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности Града;
- 4) обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине града;
- 5) извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено Граду;
- 6) води законом прописане евиденције и стара се о њиховом одржавању;
- 7) обавља стручне и административно-техничке послове за потребе рада Скупштине града, градоначелника и Градског већа;
- 8) пружа помоћ месној заједници у обављању административно-техничких и финансијско-материјалних послова;

- 9) доставља извештај о свом раду на извршењу послова из надлежности Града и поверених послова Градском већу најмање једном годишње.

Начела деловања Градске управе

Члан 69.

Градска управа поступа према правилима струке, непристрасно и политички неутрално и дужна је да сваком омогући једнаку правну заштиту у остваривању права, обавеза и правних интереса.

Градска управа дужна је да грађанима омогући брзо и делотворно остваривање њихових права и правних интереса.

Градска управа дужна је да грађанима даје потребне податке и обавештења и пружа правну помоћ.

Градска управа дужна је да сарађује са грађанима и да поштује личност и достојанство грађана.

Када органи Града решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког или правног лица, односно друге странке, Градска управа по службеној дужности врши увид, прибавља и обрађује податке из евиденција, односно регистара које у складу са посебним прописима воде државни органи, органи територијалне аутономије, јединица локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења, у складу са законом.

Увид, прибављање и обрада података из евиденција, односно регистара који се воде у електронском облику у поступку из става 5. овог члана, врши се путем информационог система који обезбеђује сигурност и заштиту података о личности.

У поступку из става 5. овог члана Градска управа може вршити увид, прибављати и обрађивати само оне податке који су законом или посебним прописом утврђени као неопходни за решавање о одређеном праву, обавези или правном интересу странке.

Руковођење

Члан 70.

Градском управом руководи начелник.

За начелника Градске управе може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама

на факултету, најмање пет година радног искуства у струци и положен државни стручни испит за рад у органима државне управе.

Постављење начелника и заменика начелника Градске управе

Члан 71.

Начелника Градске управе поставља Градско веће, на основу јавног огласа, на пет година.

Начелник Градске управе може имати заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик начелника Градске управе се поставља на исти начин и под истим условима као начелник.

Руководиоце организационих јединица у управи распоређује начелник Градске управе.

Одговорност начелника

Члан 72.

Начелник за свој рад и рад Градске управе одговара Градском већу у складу са овим статутом и актом о организацији градске управе.

Уређење Градске управе

Члан 73.

Акт о организацији Градске управе доноси Скупштина града на предлог Градског већа.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији Градске управе, служби и организација обједињује начелник Градске управе и доставља Градском већу на усвајање.

Овлашћења у вршењу управног надзора

Члан 74.

Градска управа у обављању управног надзора може:

- 1) наложити решењем извршење мера и радњи у одређеном року;
- 2) изрећи новчану казну;
- 3) поднети пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 4) издати привремено наређење, односно забрану;
- 5) обавестити други орган, ако постоје разлози, за предузимање мера за које је тај орган надлежан;

6) предузети и друге мере за које је овлашћена законом, прописом или општим актом.

Овлашћења и организација за обављање послова из става 1. овог члана, ближе се уређују одлуком Скупштине града.

Примена прописа о управном поступку

Члан 75.

У поступку пред Градском управом, у коме се решава о правима, обавезама и интересима грађана и правних лица, примењују се прописи о управном поступку.

Сукоб надлежности

Члан 76.

Градско веће решава сукоб надлежности између Градске управе и других предузећа, организација и установа кад на основу одлуке Скупштине града одлучују о појединим правима грађана, правних лица или других странака.

Начелник Градске управе решава сукоб надлежности између унутрашњих организационих јединица.

Услови за обављање управних послова

Члан 77.

Послове Градске управе који се односе на остваривање права, обавеза и интереса грађана и правних лица могу обављати лица која имају прописану школску спрему и одговарајуће радно искуство, у складу са законом и другим прописом.

Изузеће

Члан 78.

О изузећу начелника Градске управе решава Градско веће.

О изузећу службеног лица у Градској управи решава начелник.

V ПРАВОБРАНИЛАШТВО ГРАДА ВАЉЕВА

Члан 79.

Послове правне заштите имовинских права и интереса Града обавља правобранилаштво града Ваљева.

Образовање, уређење и организација, као и друга питања од значаја за рад правобранилаштва, уређују се Одлуком Скупштине града у складу са основама за уређење и организацију правобранилаштва прописаних законом.

VI НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ОСТВАРИВАЊУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Облици непосредног учешћа грађана

Члан 80.

Облици непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе су: грађанска иницијатива, збор грађана и референдум.

Грађанска иницијатива

Члан 81.

Грађани путем грађанске иницијативе предлажу Скупштини града доношење акта којим ће се уредити одређено питање из надлежности Града, промену статута или других аката и расписивање референдума у складу са законом и овим статутом.

Градска управа је дужна да грађанима пружи стручну помоћ приликом формулисања предлога садржаног у грађанској иницијативи.

Број потписа грађана потребан за покретање грађанске иницијативе износи 5% од укупног броја грађана са бирачком правом.

О предлогу из става 1. овога члана, Скупштина града је дужна да одржи расправу и да достави образложен одговор грађанима у року од 60 дана од дана добијања предлога.

Збор грађана

Члан 82.

Збор грађана расправља и даје предлоге о питањима из надлежности органа Града.

Сазивање збора

Члан 83.

Збор грађана сазива се за насељено место или део насељеног места, који може бити: заселак, улица, део градског насеља, подручје месне заједнице или другог облика месне самоуправе.

Збор грађана сазива градоначелник, председник Скупштине града, овлашћени представник месне заједнице или другог облика месне самоуправе, најмање 50 грађана са пребивалиштем на подручју за које се збор сазива и најмање једна четвртина одборника, најмање осам дана пре дана одржавања.

Градска управа је дужна да пружи помоћ сазивачу у сазивању и припремању одржавања збора грађана.

Предлог за сазивање збора може упутити орган Града надлежан за одлучивање о питању које се разматра на збору.

О сазваном збору, грађани се обавештавају истицањем акта о сазивању збора на интернет презентацији, на огласној табли, преко средстава информисања или на други уобичајен начин.

Сазивач је обавезан да обавести Градску управу о одржавању збора.

Рад збора и утврђивање ставова збора

Члан 84.

Збором грађана председава сазивач или лице које он овласти.

Збор грађана разматра предлоге и заузима ставове о њима ако му присуствује 5% грађана са бирачким правом са подручја за које је збор сазван.

Право учешћа у разматрању питања, покретању иницијатива и предлагању појединих решења, имају сви пунолетни грађани Града.

Право одлучивања на збору грађана имају и грађани чије је пребивалиште или имовина на подручју за које је збор сазван.

Одлуке на збору грађана се доносе већином присутних грађана са правом одлучивања.

Градска управа дужна је да пружи стручну помоћ грађанима приликом формулисања предлога, односно захтева збора грађана, а пре њиховог упућивања надлежним органима Града.

Начин рада и начин утврђивања ставова збора уређују се одлуком Скупштине града.

Поступање надлежног органа Града по одржаном збору

Члан 85.

Органи и службе Града дужни су да у року од 60 дана од одржавања збора грађана, размотре захтеве и предлоге грађана и о њима заузму став, односно донесу одговарајућу одлуку или меру и о томе обавесте грађане.

Референдум

Члан 86.

Скупштина града може на сопствену иницијативу, већином гласова од укупног броја одборника, да распише референдум о питањима из своје надлежности.

Скупштина града дужна је да распише референдум о питању из своје надлежности на захтев грађана.

Захтев грађана из става 2. овог члана пуноважан је ако је листа потписника захтева састављена у складу са законом и ако је исту потписало најмање 10% грађана са бирачким правом на територији Града.

Одлука путем референдума донета је ако се за њу изјаснила већина грађана која је гласала, под условом да је гласало више од половине укупног броја грађана са бирачким правом на територији Града.

Одлука донета на референдуму је обавезна, а Скупштина града је не може ставити ван снаге, нити изменама и допунама мењати њену суштину у периоду од годину дана од дана доношења одлуке.

Петиција грађана

Члан 87.

Петиција је писано обраћање појединца или групе грађана са пребивалиштем на територији Града, којим се од одређеног органа Града тражи да покрене поступак или предузме меру или радњу из своје надлежности.

Петиција обавезно садржи:

- 1) Назив органа коме се упућује,
- 2) Јасно формулисан захтев, односно предлог подносиоца, са образложењем,
- 3) Име, презиме и пребивалиште подносиоца петиције и
- 4) Потпис подносиоца петиције

Орган Града коме је упућена петиција је дужан да у року од 30 дана од дана достављања, обавести подносиоца петиције о свом ставу поводом захтева, односно предлога садржаних у петицији.

Градска управа је дужна да грађанима пружи стручну помоћ у формулисању петиције, као и да им пружи потребне податке и обавештења од значаја за формулисање образложеног захтева, односно предлога садржаних у петицији.

Притужбе грађана

Члан 88.

Органи и службе Града дужни су да грађанима, у остваривању њихових права и обавеза, дају потребне податке, објашњења и обавештења.

Органи и службе Града дужни су да свима омогуће подношење притужби на свој рад и на неправилан однос запослених.

На поднете притужбе органи и службе Града дужни су да одговоре у року од 30 дана, ако подносилац притужбе захтева одговор.

VII ДРУГИ ОБЛИЦИ УЧЕШЋА ГРАЂАНА У ПОСЛОВИМА ГРАДА

Јавна анкета

Члан 89.

Органи Града могу консултовати грађане о питањима из своје надлежности.

Консултације из става 1. овог члана врше се путем јавне анкете.

Јавна расправа

Члан 90.

Јавна расправа представља скуп различитих активности, предузетих у унапред предвиђеном временском оквиру, у циљу прибављања предлога и ставова грађана о нацрту неког акта.

Јавна расправа се, по правилу, организује као отворени састанак представника надлежних органа Града, односно јавних служби, са заинтересованим грађанима, представницима удружења грађана и средстава јавног обавештавања (округли столови, трибине, презентације и сл.) и прикупљање предлога, сугестија и мишљења грађана и осталих учесника у јавној расправи у писаној или електронској форми.

Орган надлежан за организовање јавне расправе је дужан да грађанима из свих делова града омогући учешће у јавној расправи.

Начин и поступак организовања и спровођења јавне расправе ближе се уређује Пословником Скупштине града.

Време трајања јавне расправе

Члан 91.

Јавна расправа траје најмање 15 дана.

Објављивање отпочињања рада на припреми прописа

Члан 92.

Надлежни орган Града је дужан да на интернет презентацији Града, односно на други примерен начин обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа које доноси скупштина.

Обавезна јавна расправа

Члан 93.

Органи Града дужни су да одрже јавну расправу:

- 1) у поступку припреме статута;
- 2) у поступку припреме буџета Града (у делу планирања инвестиција);
- 3) у поступку припреме стратешких планова развоја;
- 4) у поступку утврђивања стопа изворних прихода Града;
- 5) у поступку припреме просторних и урбанистичких планова;
- 6) у другим случајевима предвиђеним законом и овим статутом .

Јавна расправа из става 1.овог члана спроводи се о нацрту акта (одлуке,плана и др.акта у припреми), а може се спровести и раније на предлог органа надлежног за припрему нацрта.

Јавну расправу из става 1. овог члана организује Градско веће на начин и у време које предложи орган надлежан за припрему нацрта, ако овим статутом или посебном одлуком из члана 81.став 4. овог статута није другачије одређено.

Јавна расправа на основу предлога, односно захтева

Члан 94.

Јавна расправа може се спровести у поступку доношења других општинских аката из надлежности Скупштине града, на основу захтева предлагача општег акта, једне трећине одборника или предлога 100 грађана.

Ради спровођења јавне расправе, предлог грађана је потребно да својим потписима подржи најмање 100 грађана са бирачким правом на територији Града.

Прикупљање потписа грађана за спровођење јавне расправе из става 1. овог члана, спроводи се у складу са прописима који уређују грађанску иницијативу.

Надлежно радно тело Скупштине града одлучује по примљеном предлогу, односно захтеву из става 1. овог члана.

Уколико надлежно радно тело Скупштине града прихвати предлог, односно захтев из става 1. овог члана, Градско веће организује јавну расправу, по правилу, на начин и у време које је у тим поднесцима предложено.

Организовање јавне расправе

Члан 95.

Градско веће организује јавну расправу, одређује начин спровођења, место и време трајања јавне расправе.

Градско веће упућује јавни позив грађанима, њиховим удружењима, стручној и осталој јавности, за учешће у јавној расправи.

Јавни позив за учешће на јавној расправи, објављује се на интернет презентацији Града и на други погодан начин. Уз јавни позив обавезно се објављује програм спровођења јавне расправе, као и нацрт акта који је предмет јавне расправе.

Градско веће може упутити позив за учешће на јавној расправи одређеним појединцима, представницима органа, организација и удружења за које сматра да су заинтересовани за акт који се разматра.

О току јавне расправе сачињава се извештај који садржи све предлоге и сугестије изнете у јавној расправи, као и ставове органа надлежног за припрему нацрта акта о поднетим предлозима и сугестијама са образложењем разлога за њихово прихватање, односно неприхватање.

Извештај из става 5. овог члана објављује се на интернет презентацији Града и на други погодан начин.

Утврђивање предлога акта после споведене расправе

Члан 96.

Орган надлежан за утврђивање предлога акта о којем је спроведена јавна расправа, дужан је да приликом утврђивања предлога акта води рачуна о сугестијама и предлозима датим у јавној расправи.

VIII МЕСНА САМОУПРАВА

Облици месне самоуправе

Члан 97.

Ради задовољавања потреба и интереса локалног становништва у селима се оснивају месне заједнице.

Месне заједнице могу се основати и у градским насељима (кварт, четврт, рејон и сл.).

Месна заједница може се основати и за више села.

Скупштина града одлучује већином од укупног броја одборника, уз претходно прибављено мишљење грађана, о образовању, подручју за које се образују и укидању месних заједница и других облика месне самоуправе.

Приликом утврђивања подручја месне заједнице морају се имати у виду специфичности појединих подручја (градска, приградска и сеоска подручја, величина подручја, разуђеност, повезаност одређеним заједничким интересима и потребе).

Правни статус месне заједнице

Члан 98.

Месна заједница има својство правног лица, у оквиру права и дужности утврђених овим статутом и одлуком о оснивању.

Месна заједница има свој печат и рачун.

Имовина месних заједница

Члан 99.

Месна заједница има своју имовину коју могу чинити: покретне ствари, новчана средства, као и права и обавезе.

Месна заједница има право коришћења на непокретностима које су у јавној својини Града.

Предлог за образовање, односно укидање месне заједнице

Члан 100.

Предлог за образовање, односно укидање месне заједнице могу поднети најмање 10% бирача са пребивалиштем на подручју на које се предлог односи, најмање једна трећина одборника и Градско веће.

Скупштина града, уз претходно прибављено мишљење грађана, одлучује о образовању, подручју за које се образује, промени подручја и укидању месних заједница.

Одлука из става 2. члана доноси се већином гласова од укупног броја одборника.

Одлука о месним заједницама

Члан 101.

Одлуком о месним заједницама уређује се образовање, односно укидање или промена подручја месне заједнице, правни статус месне заједнице, имовина месне заједнице, права и дужности месне заједнице, број чланова савета, надлежност савета месне заједнице, поступак избора чланова савета месне заједнице, распуштање савета месне заједнице, престанак мандата чланова савета месне заједнице, финансирање месне заједнице, учешће грађана у вршењу послова месне заједнице, сарадња месне заједнице са другим месним заједницама, поступак за оцену уставности и законитости аката месне заједнице, као и друга питања од значаја за рад и функционисање месних заједница на територији Града.

Савет месне заједнице

Члан 102.

Савет месне заједнице је основни представнички орган грађана на подручју месне самоуправе.

Избори за савет месне заједнице спроводе се по правилима непосредног и тајног гласања на основу општег и једнаког изборног права, у складу са актом о оснивању.

Мандат чланова савета месне заједнице траје 4 године.

Изборе за савет месне заједнице расписује председник Скупштине града.

Председника савета месне заједнице бира савет из реда својих чланова, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова савета месне заједнице.

Савет месне заједнице:

- 1) доноси статут месне заједнице;
- 2) доноси финансијски план месне заједнице и програме развоја месне заједнице;
- 3) бира и разрешава председника савета месне заједнице;
- 4) предлаже мере за развој и унапређење комуналних и других делатности на подручју месне заједнице;
- 5) доноси пословник о раду савета месне заједнице и друге акте из надлежности месне заједнице;
- 6) покреће иницијативу за доношење нових или измену постојећих прописа Града;
- 7) врши друге послове из надлежности месне заједнице утврђене овим статутом, актом о оснивању месне заједнице или другим прописима Града.

Савет месне заједнице је дужан да имовином месне заједнице, као и непокретностима у јавној својини Града на којима има право коришћења, управља, користи и располаже у складу са законом, одлукама Скупштине града и Статутом месне заједнице.

Ангажовање председника и чланова савета, као и чланова других органа

месне заједнице не подразумева стварање додатних финансијских обавеза месној заједници.

Изборна комисија

Члан 103.

Избор за чланове Савета месне заједнице спроводи Изборна комисија.

Изборну комисију чине председник и најмање шест чланова које именује Скупштина града.

Изборна комисија има секретара кога именује Скупштина града и који учествује у раду Изборне комисије без права одлучивања.

Председник, чланови Изборне комисије и секретар, именују се на четири године, а по истеку мандата могу бити поново именовани.

Председник, чланови изборне комисије и њен секретар имају заменике.

За председника, заменика председника, секретара и заменика секретара Изборне комисије именују се лица која имају стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са најмање три година радног искуства у струци.

Изборна комисија спроводи изборе за чланове Савета месне заједнице искључиво у сталном саставу.

Чланови Изборне комисије и њихови заменици могу бити само грађани који имају изборно право, као и пребивалиште на територији Града.

Задаци и овлашћења Изборне комисије, као и начин рада и одлучивања, ближе се утврђују одлуком Скупштине града којом се уређују месне заједнице.

Задаци и овлашћења Изборне комисије

Члан 104.

Изборна комисија приликом спровођења избора за Савет месне заједнице:

1) стара се о законитости спровођења избора за чланове савета месне заједнице;

2) одређује бирачка места;

3) одређује бирачке одборе и именује њихове чланове;

4) даје упутства бирачким одборима у погледу спровођења поступка избора за чланове савета месне заједнице;

5) прописује обрасце и организује техничке припреме за спровођење избора;

6) утврђује да ли су изборне листе сачињене и поднете у складу са Упутством за спровођење избора за чланове савета месне заједнице;

- 7) проглашава листу кандидата;
- 8) утврђује облик и изглед гласачких листића, број гласачких листића за бирачка места и записнички их предаје бирачким одборима;
- 9) одлучује о приговорима поднетим у поступку избора за чланове савета месне заједнице;
- 10) утврђује и објављује резултате избора за чланове савета месне заједнице;
- 11) подноси извештај Скупштини града о спроведеним изборима за чланове савета месне заједнице.

Другостепена изборна комисија

Члан 105.

Другостепена изборна комисија је орган за спровођење избора који у другом степену одлучује о приговорима на одлуке Изборне комисије

Другостепену изборну комисију чине председник и четири члана.

Другостепена изборна комисија има секретара кога именује Скупштина града и који учествује у раду Изборне комисије без права одлучивања.

Другостепена изборна комисија одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Председник, најмање један члан и секретар Другостепене изборне комисије морају да имају стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са најмање пет година радног искуства у струци.

Председник, чланови Другостепене изборне комисије и секретар, именују се на четири године и могу поново да буду именовани.

Задаци и овлашћења Другостепене изборне комисије, као и начин рада и одлучивања, ближе се утврђују одлуком Скупштине града којом се уређују месне заједнице.

Распуштање савета месне заједнице

Члан 106.

Савет месне заједнице може се распустити ако:

- 1) савет не заседа дуже од три месеца;
- 2) не изабере председника савета у року од месец дана од дана одржавања избора за чланове савета месне заједнице или од дана његовог разрешења, односно подношења оставке;
- 3) не донесе финансијски план у року одређеном одлуком Скупштине града.

Одлуку о распуштању савета месне заједнице доноси Скупштина града на предлог Градског већа које врши надзор над законитошћу рада и аката месне заједнице.

Председник Скупштине града расписује изборе за савет месне заједнице, у року од 15 дана од ступања на снагу одлуке о распуштању савета месне заједнице, с тим да од датума расписивања избора до датума одржавања избора не може протећи више од 45 дана.

До конституисања савета месне заједнице, текуће и неодложне послове месне заједнице обављаће повереник Града кога именује Скупштина града истовремено са доношењем одлуке о распуштању савета месне заједнице.

Финансирање месне заједнице

Члан 107.

Средства за рад месне заједнице обезбеђују се из:

- 1) средстава утврђених одлуком о буџету Града, укључујући и самодопринос,
- 2) донација и
- 3) прихода које месна заједница оствари својом активношћу.

Месна заједница доноси финансијски план на који сагласност даје Градско веће, у складу са одлуком о буџету Града.

Повераванње послова месној заједници

Члан 108.

Одлуком Скупштине града може се свим или појединим месним заједницама поверити вршење одређених послова из надлежности Града, уз обезбеђивање за то потребних средстава.

Приликом одлучивања о поверавању послова из става 1. овог члана полази се од значаја тих послова за задовољавање свакодневних и непосредних потреба грађана са одређеног подручја.

За обављање одређених послова из надлежности Градске управе, посебно у вези са остваривањем права грађана, може се организовати рад управе у месним заједницама.

Послове из става 3. овог члана, начин и место њиховог вршења, одређује градоначелник, на предлог начелника Градске управе.

Помоћ у обављању послова месне заједнице

Члан 109.

Градска управа је дужна да месној заједници пружа помоћ у обављању административно-техничких и финансијско-материјалних послова.

Поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице

Члан 110.

Градско веће покренуће поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице пред Уставним судом, ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом или законом.

Градоначелник је дужан да обустави од извршења општи акт месне заједнице за који сматра да није сагласан Уставу или закону, решењем које ступа на снагу објављивањем у Службеном гласнику града Ваљева.

Решење о обустави од извршења престаје да важи ако Градско веће у року од пет дана од објављивања решења не покрене поступак за оцену уставности и законитости општег акта.

Указивање савету месне заједнице на предузимање одговарајућих мера

Члан 111.

Када Градско веће сматра да општи акт месне заједнице није у сагласности са статутом Града, актом о оснивању месне заједнице или другим градским прописом, указаће на то савету месне заједнице ради предузимања одговарајућих мера.

Ако савет месне заједнице не поступи по предлозима органа из става 1. овог члана, градоначелник ће поништити општи акт месне заједнице решењем које ступа на снагу објављивањем у "Службеном гласнику града Ваљева".

Градско веће, предлаже градоначелнику обустављање финансирања активности месне заједнице у којима се финансијска средства не користе у складу са финансијским планом месне заједнице, одлуком о буџету или законом.

IX САРАДЊА И УДРУЖИВАЊЕ ГРАДА

Сарадња и удруживање Града са општинама и градовима у земљи

Члан 112.

Град, органи и службе Града, као и предузећа, установе и друге организације чији је оснивач, удружује се и остварује сарадњу са другим општинама и градовима и њиховим органима и службама у областима од заједничког интереса и ради њиховог остваривања могу удруживати средства и образовати заједничке органе, предузећа, установе и друге организације и установе, у складу са законом и овим статутом.

Сарадња из става 1. овог члана подразумева и уступање обављања појединих послова из оквира изворних надлежности Града другој јединици локалне самоуправе или предузећу, установи и другој организацији чији је он оснивач.

Ако Град закључи споразум о сарадњи са другим општинама или са градом ради заједничког обављања послова из области комуналних делатности, ти послови заједнички се обављају у складу са законом који уређује комуналне делатности.

Споразум о сарадњи

Члан 113.

Споразумом о сарадњи Града са другим јединицама локалне самоуправе уређују се: назив и седиште заједничког органа, предузећа, установе или друге организације, врста, обим и начин обављања послова, начин финансирања, управљање и надзор над радом, приступање споразуму других јединица локалне самоуправе, поступак иступања односно одустајања од споразума јединице локалне самоуправе, права и обавезе запослених, као и друга питања од значаја за оснивање, рад и престанак рада, у складу са законом.

Скупштина града одлучује о закључивању споразума из става 1. овог члана већином гласова од укупног броја одборника и дужна је да га достави министарству надлежном за локалну самоуправу у року од 30 дана од дана закључења споразума.

Заједничко извршавање поверених послова

Члан 114.

Град може, заједно са једном или више општина, односно градова, предложити министарству надлежном за локалну самоуправу заједничко извршавање одређених поверених послова, у складу са законом којим се уређује државна управа и уредбом Владе Републике Србије којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова.

Град може прихватити предлог надлежног органа државне управе да са једном или више општина, односно градова, заједнички обезбеди извршавање одређених поверених послова, у складу са законом којим се уређује државна управа и уредбом Владе Републике Србије којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова.

Скупштина града одлучује о предлогу из става 2. овог члана у року од 30 дана од дана достављања предлога.

Уколико прихвати предлог из става 2. овог члана, Скупштина града закључује са једном, односно више општина, односно градова, споразум о сарадњи којим се уређује заједничко извршавање поверених послова и доставља га министарству надлежном за локалну самоуправу.

Споразум о сарадњи из става 4. овог члана објављује се после прибављања сагласности Владе Републике Србије.

Оснивање заједничког органа, службе, предузећа или друге Организације

Члан 115.

Споразумом о сарадњи Града са другим општинама, односно градовима, може се предвидети оснивање заједничког органа, службе, предузећа или друге организације.

У случају из става 1. овог члана, надлежни орган Града заједно са надлежним органом другог, односно других оснивача, одлучује о постављењу, односно именовању руководиоца заједничког органа, службе, предузећа или друге организације, разрешењу и њиховој одговорности и престанку дужности, у складу са законом.

Кад је споразумом о сарадњи предвиђено да заједнички орган одлучује о правима и обавезама грађана са пребивалиштем на територији Града у управном поступку, о правима и обавезама тих грађана у другостепеном поступку одлучује Градско веће, у складу са законом.

Средства за рад заједничког органа обезбеђују се у буџету Града, сразмерно обиму послова које за Град обавља заједнички орган.

Уступање послова другој општини, односно граду

Члан 116.

Споразумом о сарадњи Град може уступити одређене послове из своје надлежности другој општини, односно граду.

Средства за рад органа општине, односно града који обавља уступљене послове, обезбеђују се у буџету Града, сразмерно обиму уступљених послова.

Кад је споразумом о сарадњи предвиђено да уступљени послови обухватају одлучивање о правима и обавезама грађана са пребивалиштем на територији Града у управном поступку, о правима и обавезама тих грађана у другостепеном поступку одлучује Градско веће, у складу са законом.

Уступљени послови обављају се у име и за рачун Града, а за њихово обављање одговоран је Град.

Престанак важења споразума о сарадњи

Члан 117.

Споразум о сарадњи престаје да важи на захтев Града или друге јединице локалне самоуправе учеснице споразума.

Скупштина града упућује писани захтев другој учесници споразума најкасније шест месеци пре дана са којим споразум о сарадњи престаје да важи и истовремено о томе обавештава министарство надлежно за локалну самоуправу.

Споразум о сарадњи који је закључило више јединица локалне самоуправе, на захтев Града престаје да важи само у делу који се односи на Град.

Сарадња са јединицама локалне самоуправе других држава

Члан 118.

Град може да остварује сарадњу у областима од заједничког интереса са јединицама локалне самоуправе у другим државама, у оквиру спољне политике Републике Србије, уз поштовање територијалног јединства и правног поретка Републике Србије, у складу са Уставом и законом.

Одлуку о сарадњи са одговарајућим територијалним заједницама, општинама и градовима доноси Скупштина града, уз сагласност Владе Републике Србије.

Споразум или други акт о успостављању сарадње потписује градоначелник или лице које он овласти.

Акт из става 3. овог члана објављује се и ступа на снагу после прибављања сагласности Владе Републике Србије.

Удруживање у асоцијације градова и општина

Члан 119.

Град може бити оснивач или приступати асоцијацијама градова и општина, ради унапређења развоја локалне самоуправе, њене заштите и остваривања заједничких интереса.

Град оснива или приступа асоцијацијама градова и општина које заступају интересе свог чланства пред државним органима, а посебно у поступку доношења закона и других аката од значаја за заштиту, унапређење и финансирање локалне самоуправе, као и других прописа од значаја за остваривање послова јединица локалне самоуправе.

Сарадња са удружењима и другим организацијама

Члан 120.

Органи града могу сарађивати са удружењима, хуманитарним организацијама и другим организацијама, у интересу града и становника са свог подручја.

Учешће у европским интеграцијама

Члан 121.

Град у оквиру својих надлежности, преко својих органа, прати процес европских интеграција Републике Србије и развија за то потребне

административне капацитете, у складу са законом и утврђеном политиком Републике Србије.

X ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Заштита права Града

Члан 122.

Заштита права Града обезбеђује се на начин и по поступку утврђеном законом.

Покретање поступка за оцену уставности и законитости

Члан 123.

Скупштина града покреће поступак за оцену уставности и законитости закона или другог општег акта Републике Србије којим се повређује право на локалну самоуправу.

Право жалбе Уставном суду

Члан 124.

Градоначелник има право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа Града онемогућава вршење надлежности Града.

Локални омбудсман

Члан 125.

У Граду се може установити локални омбудсман.

Локални омбудсман је овлашћен да независно и самостално контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем Градске управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката Града.

Надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности локалног омбудсмана уређују се посебном одлуком.

XI АКТИ ГРАДА

Акти Града

Члан 126.

У вршењу послова из своје надлежности Град доноси одлуке, правилнике, наредбе, упутства, решења, закључке, препоруке и друге потребне акте.

Одлуке доноси само Скупштина града, осим када је законом предвиђено да одлуку доноси други орган Града.

Хијерархија аката Града

Члан 127.

Одлуке и општи акти Скупштине града морају бити сагласни са законом и овим статутом.

Акти градоначелника, Градског већа и Градске управе морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и општим актима Скупштине града.

Предлагање прописа и других општих аката Скупштине града

Члан 128.

Право предлагања прописа и других општих аката из надлежности Скупштине града имају: сваки одборник Скупштине града, радно тело Скупштине града, Градско веће и грађани путем грађанске иницијативе.

Објављивање и ступање на снагу општих аката

Члан 129.

Општи акти органа Града објављују се у „Службеном гласнику града Ваљева“

Акти из става 1. овог члана ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, осим ако доносилац у поступку доношења не утврди да постоје нарочито оправдани разлози да исти ступи на снагу и раније.

Остали акти Града објављују се у „Службеном гласнику града Ваљева“ када је то тим актима прописано.

XII ТУМАЧЕЊЕ, ДОНОШЕЊЕ И ПРОМЕНА СТАТУТА

Аутентично тумачење статута

Члан 130.

Аутентично тумачење статута Града доноси Скупштина града на предлог надлежног радног тела Скупштине града.

Поступак за промену или доношење статута

Члан 131.

Предлог за доношење или промену статута Града може поднети најмање 5% грађана са бирачким правом на територији Града, трећина одборника, Градско веће и надлежно радно тело Скупштине града.

Предлог се подноси у писаном облику са образложењем.

О предлогу из става 1. овог члана Скупштина града одлучује већином гласова од укупног броја одборника.

Ако Скупштина града одлучи да се приступи доношењу или промени статута Града, истим актом одређује Комисију за израду нацрта статута, односно одлуке о промени статута Града, одређује њене задатке и рок за израду нацрта.

О нацрту статута, односно одлуке о промени статута спроводи се јавна расправа на начин и у року који одреди Градско веће.

Градско веће, након спроведене јавне расправе, утврђује предлог статута, односно одлуке о промени статута, већином гласова од укупног броја чланова Градског већа. Приликом утврђивања предлога статута, односно одлуке о промени статута, Градско веће водиће рачуна о предлозима и сугестијама датим у јавној расправи.

Скупштина града доноси статут, односно одлуку о промени статута већином гласова од укупног броја одборника.

XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Усклађивање прописа Града са овим статутом

Члан 132

Прописи Града ускладиће се са одредбама овог статута у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог статута.

Прописи Града остају на снази до њиховог усклађивања са овим статутом.

Доношење прописа Града на основу овог статута

Члан 133.

Одлуке на основу овог статута Скупштина града донеће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог статута.

Образовање Изборне комисије и Другостепене изборне комисије

Члан 134.

Скупштина града именуваће председника, чланове и секретара Изборне комисије и њихове заменике, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог статута.

Истовремено са именовањем из става 1. овог члана, Скупштина града именуваће председника, чланове и секретара Другостепене изборне комисије.

Доношење планских докумената у складу са овим статутом

Члан 135.

Скупштина града донеће План развоја Града најкасније до 1.1.2021. године.

Скупштина града донеће Средњорочни план у складу са законом који уређује плански систем РС, почев од средњорочног плана за 2021. годину.

Важећи документи јавних политика ускладиће се са законом из става 2. овог члана, приликом првих измена и допуна тих докумената.

Одложена примена појединих одредаба овог статута

Члан 136.

Члан 54. у делу који се односи на постављење помоћника градоначелника, примењиваће се након спроведених избора за одборнике Скупштине града одржаних после ступања на снагу овог статута.

Члан 93. став 1. тачка 2), која се односи на спровођење обавезног поступка јавне расправе за планирање инвестиција у одлуци о буџету, примењиваће се почев од припреме Одлуке о буџету за 2020. годину.

Престанак важења претходног Статута

Члан 137.

Даном ступања на снагу овог статута, престаје да важи Статут града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 1/17-пречишћен текст), осим одредаба чланова 40. и 41. које престају да важе даном почетка примене новог Пословника Скупштине града Ваљева.

Ступање на снагу

Члан 138.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Ваљева“.

Образложење

ПРАВНИ ОСНОВ за доношење овог статута садржан је у члану 11., члану 32. тачка 1) и члану 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др. закон и 47/2018) и члана 35. тачка 1) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 1/17-пречишћен текст.

Чланом 11. Закона о локалној самоуправи прописано је да се статутом уређују нарочито: права и дужности јединице локалне самоуправе и начин њиховог остваривања, број одборника скупштине јединице локалне самоуправе, организација и рад органа и служби, одређивање органа овлашћеног за покретање поступака пред Уставним, односно Управним судом, начин управљања грађана пословима из надлежности јединице локалне самоуправе, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење обавезног поступка јавне расправе приликом припреме статута, буџета (у делу планирања инвестиција), стратешких планова развоја, утврђивања стопе изворних прихода, просторних и урбанистичких планова, као и других општинских аката на основу предлога квалификованог броја грађана или захтева једне трећине одборника, оснивање, начин избора органа и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе, службена употреба језика и писма националних мањина, у складу са законом и друга питања од значаја за јединицу локалне самоуправе.

Чланом 32. тачка 1) наведеног закона прописано је да Скупштина општине у складу са законом доноси статут општине и пословник скупштине.

Чланом 66. став 3. наведеног закона прописано је да се одредбе овог закона које се односе на скупштину општине примењују и на градску скупштину.

Чланом 35. тачка 1) Статута града Ваљева прописано је да Скупштина града, у складу са законом, доноси статут Града и пословник о раду Скупштине града.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Народна Скупштина Републике Србије је 20. јуна 2018. године донела Закон о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи. Чланом 41. став 1. наведеног закона прописано је да ће јединице локалне самоуправе ускладити своје Статуте са овим законом у року од девет месеци од ступања на снагу овог закона.

Измене и допуне Закона о локалној самоуправи доносе важна унапређења постојећег система локалне самоуправе, а које се пре свега односе на учешће јавности у раду локалне самоуправе, проширивање делокруга Градског већа и Градске управе, уређивање, функционисање и надзор месне самоуправе – месних заједница, као и на остваривање међуопштинске сарадње.

У циљу давања могућности грађанима да учествују у креирању и доношењу одлука, измене Закона о локалној самоуправи уводе обавезу спровођења поступка јавне расправе за доношење најзначајних општих аката (Статута, буџета-у домену планирања локалних инвестиција, стратешког плана развоја, утврђивања стопе локалних прихода и усвајања просторних и урбанистичких планова) и проширење круга предлагача за спровођење јавне расправе.

Дефинише се могућност да радна тела Скупштине града у складу са потребом организују јавна слушања о прописима и одлукама о којима одлучује Скупштина града, чиме се додатно подстиче учешће јавности у раду локалне самоуправе.

Проширује се делокруг Градског већа које поред ранијих надлежности добија надлежност да прати реализацију програма пословања и врши координацију рада јавних предузећа чији је град оснивач.

Изменама и допунама Закона локалној самоуправи боље и јасније се дефинише положај месне самоуправе и рада њених органа, као и увођење права надзора органа града над законитошћу рада и аката месне заједнице. Проширена су овлашћења града у погледу уређивања оквира за месну заједницу, дефинисани су основни принципи избора за савет месне заједнице, начин избора председника месне заједнице, као и основни делокруг рада савета. Уређен је поступак у коме град може, у складу са потребом, реаговати у процесу оцене уставности и законитости општег акта месне заједнице односно у надзору над његовом усаглашеношћу са Статутом, актом о оснивању месне заједнице или другим актом града. Важне новине су и оне којима се дефинишу услови и процедура у којима се може распустити Савет месне заједнице. Такође, нове одредбе Закона о локалној

самоуправи уређују да град пружа помоћ месној заједници у обављању њених административно-техничких и финансијско материјалних послова.

Изменама и допунама Закона о локалној самоуправи проширује се могућност остваривања међуопштинске сарадње и на послове из поверених надлежности, такође се уређује садржај споразума о сарадњи јединица локалне самоуправе и начин остваривања сарадње између градова и општина у Србији у спровођењу њиховог делокруга.

Такође, у Закону о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи садржане су и друге измене и допуне којима се даље унапређује оквир за локалну самоуправу, а које се, између осталих, односе и на сазивање седница Скупштине града, стварање предуслова за успешно вршење дужности одборника, као и на дефинисање положаја помоћника градоначелника.

Изменама и допунама Закона утврђује се и обавеза јединица локалне самоуправе да, у оквиру својих надлежности, преко својих органа прати процес европских интеграција Републике Србије и развија за то потребне административне капацитете, у складу са Законом и утврђеном политиком Републике Србије.

Поред измена и допуна Закона о локалној самоуправи, донети су и нови, односно измењени и допуњени поједини важећи закони којима су уређена поједина питања од значаја за рад и функционисање локалне самоуправе (Закон о јавној својини, Закон о правобранилаштву, Закон о планском систему РС, Закон о службеној употреби језика и писма, Закон о заштити права и слобода националних мањина Закон о јавним предузећима, Закон о

комуналним делатностима, Закон о путевима, Закон о водама, Закон о становању и одржавању зграда, Закон о спорту, Закон о младима и др.), што је такође условило потребу за усклађивањем одговарајућих решења садржаних у Статуту града са тим законима.

Скупштина града Ваљева на седници одржаној 11.октобра 2018. године донела је Одлуку о приступању доношењу Статута града Ваљева и именовала Комисију за израду нацрта Статута града Ваљева.

ОБРАЗЛОЖЕЊА ПРЕДЛОЖЕНИХ РЕШЕЊА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ (чланови 1-12)

У овом делу статута налазе се основне одредбе о предмету статута, положају града, његовој територији, језику и писму, симболима, признањима и празницима, односно јавности рада и имовини града. Неке од ових одредаба су разрађене у другим деловима статута.

У члану 1. (*Предмет уређивања*), проширен је круг најзначајнијих питања која су уређена у овом статуту, тако што је, између осталих питања, наведено и спровођење поступка јавне расправе приликом припреме појединих општих аката утврђених овим статутом. Начин дефинисања предмета овог статута условљен је изменама и допунама Закона о локалној самоуправи из 2018. године и има за циљ да се истакне значај овог питања за остваривање права и дужности града и унапређивање локалне самоуправе. У истом циљу, у члану 1. наведено је и уређивање услова и облика остваривања сарадње и удруживања града. Оба наведена питања детаљније су уређена одговарајућим одредбама у главама VII и IX овог статута. Став 2. овог члана објашњава родну неутралност израза који су у статуту, у складу са правно-техничким правилима за израду прописа, изражени у граматичком мушком роду.

У члану 2. (*Положај града*) оснажен је принцип по коме су грађани носиоци права на локалну самоуправу. Они своје право на локалну самоуправу и право на управљање јавним пословима остварују непосредно или преко изабраних представника. Ово је уједно и један од основних принципа на којима је заснован цео статут, а који је у другим деловима статута конкретизован – нпр. у делу о непосредном учешћу грађана у остваривању локалне самоуправе и о другим облицима учешћа грађана у пословима града.

Члан 6. (*Службена употреба језика и писма*) Ова одредба представља конкретизацију одредаба Устава и Закона о службеној употреби језика и писама.

Члан 11. (*Јавност рада*) представља конкретизацију уставних и одредаба Закона о локалној самоуправи, односно дефинише минимум активности који сваки град може и мора да обезбеди у циљу омогућавања јавности да се упознају са радом органа града. Даље у статуту се налазе одредбе о јавности седница скупштине града (члан 40.), јавном слушању (члан 42.), односно детаљније одредбе о јавним расправама (чланови 90-96.), којима се даље разрађује принцип јавности рада органа града.

Члан 12. (*Имовина града*) – У овој одредби статута само је начелно изражено уставно право органа града да самостално управљају и располажу имовином града, док је даљим одредбама статута ово право конкретизовано

(првенствено путем одређивања органа надлежног за вршење појединих својинских овлашћења, у складу са Законом о јавној својини који та питања детаљно регулише). Такође, у складу са Законом о јавној својини, прецизиран је предмет јавне својине Града.

II НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА (чл. 13-16)

Овај део статута посвећен је надлежностима града, јавним службама које оснива скупштина града и поверавању послова из надлежности града правним или физичким лицима.

Значајне су новине у начину уређивања питања садржаних у овој глави статута. Концепт утврђивања надлежности града у потпуности је измењен, тако што се уместо набрајања послова из надлежности града наводе области у којима град има надлежности на основу посебних-секторских закона из тих области. Исти концепт примењен је у изменама Закона о локалној самоуправи из 2018. године, јер је због честих измена секторских закона готово немогуће ажурно набројати све послове које град обавља у оквиру своје надлежности. Будући да се успоставља јединствени попис послова који обезбеђује министарство надлежно за локалну самоуправу, обезбеђено је ажурно сагледавање врсте и структуре послова из надлежности града. Детаљније навођење послова града дато је кроз одредбе о надлежности органа града, одређених у складу са важећим посебним законима.

У члану 14. набројане су надлежности општине утврђене чланом 20. Закона о локалној самоуправи, с тим што је додата тачка 12) - надлежност града да образује комуналну полицију (ову могућност општине немају), што је прописано чланом 24 Закона о локалној самоуправи. Сличан начин уређивања, дакле без детаљније разраде, примењен је и у одредбама које се односе на јавне службе града и поверавање послова из надлежности града правном или физичком лицу, јер се ради о односима који су детаљно уређени одговарајућим секторским законима.

III ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ГРАДА (чл. 17-24)

Одредбе у овом делу Статута су дефинисане на основу Закона о финансирању локалне самоуправе и Закона о буџетском систему, који ову материју исцрпно регулишу.

У члану 19. (*Одговорност за извршење буџета*) предложено је да градоначелник одговара Скупштини града за извршење буџета. Како је, чланом 44, односно 66. Закона о локалној самоуправи, градоначелник одређен као наредбодавац за извршење буџета, предложено је да буде одговоран за његово извршење.

Чланови 20-24 утемељени су на одредбама Закона о финансирању локалне самоуправе којима је самодопринос грађана детаљно уређен. Према одредбама овог закона, облик и начин непосредног изјашњавања грађана, као и поступак доношења одлуке о самодоприносу, уређују се статутом јединице локалне самоуправе, па је из тог разлога детаљније уређено доношење одлуке о увођењу самодоприноса.

IV ОРГАНИ ГРАДА (чл. 25-78)

Овај део статута односи се на органе града – њихов избор, овлашћења и одговорност.

Чланом 25. став 1. и 2. одређени су органи града. Циљ става 3. наведеног члана је да разјасни ситуације у којима се посебним законима предвиђа да је за одређени посао или доношење одређеног акта задужен „надлежни орган јединице локалне самоуправе“ или „надлежни орган града“. То се чини с обзиром на природу посла о коме се у конкретном случају ради – послови који се састоје у уређивање неких односа, биће у надлежности скупштине града, а извршни послови у надлежности градоначелника. Задржано је опредељење да извршни послови буду у надлежности градоначелника што је у складу са чланом 44. тачка б) Закона о локалној самоуправи који даје могућност да тај орган врши и друге послове утврђене статутом и другим актима града (градско веће може, поред децидирано набројаних, да врши и друге послове само у складу са посебним-секторским законом). У крајњој линији, ако се не може утврдити природа посла, надлежна је скупштина града, као највиши орган града.

1. СКУПШТИНА ГРАДА (чл. 26-49)

Члан 35. (*Права и дужности одборника*) утврђује основна и уобичајена права и дужности одборника, која ће даље бити разрађени пословником скупштине града. Поред до сада предвиђених, предложено је и једно ново право одборника – да радном телу предлаже организовање јавног слушања о предлозима прописа и одлука о којима одлучује скупштина града. Новину представља и утврђивање одговорности секретара скупштине, односно начелника градске управе, за благовремено достављање обавештења, тражених података, списа и упутстава потребних за квалитетан рад одборника, што представља усклађивање ове одредбе са последњим изменама Закона о локалној самоуправи.

Члан 37. (*Надлежност скупштине града*) на веома детаљан начин дефинише надлежност скупштине као највишег органа града. У односу на постојећи статут града, значајно је проширен круг послова који су у надлежности скупштине, што је последица како промене концепта утврђивања надлежности града, тако и промене важећих, односно доношења нових закона којима су предвиђена нова или прецизирана постојећа овлашћења јединице локалне самоуправе. Сагласно томе, надлежности скупштине града, могу се поделити у неколико група:

1. Надлежности из члана 32. Закона о локалној самоуправи
2. Осим наведених, предложене су и друге надлежности које произлазе из Закона о локалној самоуправи а нису садржане у члану 32. овог закона.
3. Надлежности које произлазе из посебних закона као што су:
  - Закон о планирању и изградњи,
  - Закон о запосленима у АП и ЈЛС
  - Закон о комуналним делатностима
  - Закон о становању и одржавању зграда,
  - Закон о превозу путника у друмском саобраћају,
  - Закон о заштити животне средине,

- Закон о пољопривредном земљишту,
- Закон о туризму,
- Стратегија за борбу против корупције,
- Закон о добробити животиња,
- Закон о водама,
- Закон о енергетици,
- Закон о јавно приватном партнерству и концесијама,
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама,
- Закон о робним резервама,
- Закон о финансијској подршци породици са децом,
- Закон о територијалној организацији РС,
- Закон о експропријацији,
- Закон о буџетском систему,
- Закон о јавној својини.

Члан 38. (*Кворум за рад и одлучивање*) конкретизује став 2. члана 33. Закона о локалној самоуправи, тако што утврђује неколико одлука за чије доношење је потребна већина гласова од укупног броја одборника одборника.

Члан 39. (*Сазивање*) допуњен је одредбама које се односе на заказивање седнице у ситуацијама које оправдавају хитност, што представља усклађивање са изменама и допунама Закона о локалној самоуправи из 2018. године.

Чланом 40. (*Јавност рада*) је разрађен члан 35. Закона о локалној самоуправи и утврђена одговорност председника скупштине за обезбеђење услова за јавност седница, односно дате смернице за омогућавање присуства седници заинтересованим лицима.

Члан 41. посвећен је радним телима скупштине. (сталним и повременим радним телима). Предвиђено је да се број радних тела, избор, права и дужности председника и чланова радних тела утврђују пословником скупштине, уместо статутом, што је предвиђено и најновијим изменама Закона о локалној самоуправи. Новину у овом делу Статута представљаја члан 38, којима је предвиђено да радно тело може организовати јавно слушање о предлозима прописа и одлука које доноси скупштина, док се сва остала питања везана за организовање и спровођење јавног слушања уређују пословником скупштине.

Члан 43 посвећен је посебним радним телима Скупштине града Градској изборној комисије за спровођење избора за одборнике Скупштине града и органима за спровођење избора за чланове савета месних заједница (Изборне комисије за избор чланова савета месних заједница и Другостепене изборне комисије). Предлаже се оснивање Изборне комисије за избор чланова савета месних заједница и Другостепене изборне комисије, као органа за спровођење избора за чланове савета месних заједница. Наиме, измењеним чланом 74. Закона о локалној самоуправи предвиђено је да се актом о оснивању месне заједнице, у складу са статутом града, између осталог, уређује поступак избора савета и других органа месне самоуправе и заштита права у току избора. Будући да се на поступак избора и заштиту права у току избора не могу ни непосредно ни сходно применити одредбе Закона о локалним изборима, нужно је статутом и прописом скупштине града обезбедити механизме за спровођење избора и заштиту права у току избора за савете месних заједница. Управо из тог разлога, предложено је оснивање ових радних тела, а даљим одредбама

статута (чл. 103-105) прецизиран је њихов састав, број чланова, мандат и задаци и овлашћења. Такође, предвиђено је да се одлуком о месним заједницама ближе уреде питања везана за рад ових радних тела.

Такође је прописано да ће се избор, права и дужности председника и чланова Градске изборне комисије за спровођење избора за одборнике Скупштине града уредити пословником о раду Скупштине града.

Члан 47. (*Заменик председника скупштине*) на нов начин, у складу са Законом о локалној самоуправи, уређује радноправни статус заменика председника скупштине, то јест утврђује под којим условима ово лице може бити на сталном раду у граду.

У члану 48. (Секретар скупштине) извршено је усклађивање са Законом о локалној самоуправи и са Законом о високом образовању, у делу који се односи на стручне и академске називе.

2. ИЗВРШНИ ОРГАНИ ГРАДА

2.1. Градоначелник (чл. 50-54)

Чланом 53. (Надлежност) је значајно проширен списак надлежности градоначелника у односу на члан 44. Закона о локалној самоуправи. Овде су на једном месту наведени још неки послови градоначелника које произлазе из неких других прописа, других одредаба Закона о локалној самоуправи или су природно повезани са функцијом градоначелника. То су:

- Послови произашли из Закона о буџетском систему, којим је предвиђено да надлежни извршни орган оснива службу за инспекцију коришћења буџетских средстава и службу за интерну ревизију (тачка 4).
- На истом закону засноване су надлежности из тач. 5 и 6 овог члана (оснивање буџетског фонда и давање сагласности на опште акте којима се уређује број и структура запослених у установама које се финансирају из буџета града и на број и структуру запослених и других лица која се ангажују на остваривању програма или дела програма корисника буџета града).
- Послови произашли из Закона о јавној својини (тачке 10. -13.) за које је оцењено да ће се на овај начин ефикасније обављати.
- Будући да је градоначелник инокосни извршни орган, предвиђено је да у име града закључује уговоре на које је овлашћен законом, статутом или одлуком скупштине (тач. 17,18 и 20).
- Одлучивање о употреби средстава текуће и сталне буџетске резерве, што произлази из Закона о буџетском систему (тачка 24.),
- Информисање јавности о свом раду (тачка 25), подношење жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа града онемогућава вршење надлежности града (тачка 26) образовање стручних саветодавних радних тела за поједине послове из своје надлежности (тачка 27) и овлашћење за постављање и разрешење помоћника градоначелника (тачка 28.), представљају конкретизацију одговарајућих одредаба Закона о локалној самоуправи.

- Остале надлежности градоначелника произлазе из Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (тачка 21.), Закона о проглашењу дана жалости (тачка 22.) и Закона о одбрани (тачка 29.)

Члан 54 (Помоћници градоначелника) утемељен је на новим решењима из Закона о локалној самоуправи. Број помоћника одређује се статутом у зависности од броја становника у граду према подацима последњег пописа становништва – у граду до 100.000 становника градоначелник може поставити највише три помоћника, а у граду са више од 100.000. становника може поставити највише пет помоћника. Постављају се у кабинету градоначелника, најдуже док траје дужност градоначелника или док их он не разреши. Ово решење примењиваће се од првих наредних избора за одборнике скупштине града као што је предвиђено завршним одредбама Закона о локалној самоуправи и овог статута.

2.2. Градско веће (чл. 55-66)

Члан 55. (Састав и избор) такође је усклађен са новим решењима из Закона о локалној самоуправи. Број чланова градског већа одређује се статутом, у зависности од броја становника града према подацима последњег пописа становништва - у градовима до 100.000 највише девет чланова, а у градовима преко 100.000 становника до 11 чланова (односи се на чланове које на предлог градоначелника бира скупштина града). Такође је у складу са Законом о локалној самоуправи прецизирано да о избору градоначелника, заменика градоначелника и чланова градског већа, скупштина града одлучује истовремено и обједињено.

Члан 57. (*Надлежност градског већа*) пописује надлежности већа и поред послова из члана 46. Закона о локалној самоуправи садржи и:

- Доношење аката на основу овлашћења из чл. 9. и 10. Закона о инспекцијском надзору (тачка 6.). Надлежност овог органа утврђена је полазећи од природе ових аката (спроводбени акти), као и од чињенице да се ради о сасвим новим актима који тек треба да се потврде у пракси, што претпоставља потребу да се чешће прилагођавају, односно мењају према потребама праксе,
- Предлагање аката које доноси скупштина града ради заштите општег интереса у јавном предузећу и друштву капитала чији је оснивач град (тачка 9), што произлази из Закона о јавним предузећима,
- Доношење Плана одбране (тачка 13.), у складу са препоруком Регионалног центра Министарства одбране,
- Образовање жалбене комисије, у складу са Законом о запосленима у АП и јединицама локалне самоуправе (тачка 14),
- Образовање стручних саветодавних радних тела за поједине послове из своје надлежности (тачка 15);
- Информисање јавности о свом раду (тачка 16);
- Доношење пословника о раду (тачка 17), што произилази из члана 47. Закона о локалној самоуправи;

- тачком 18. предвиђено је да градско веће врши и друге послове у складу са законом, што је преузето из Закона о локалној самоуправи.

Чланови 62-66 односе се на разрешење и оставку градоначелника, заменика градоначелника и члана градског већа и њиховом дејству. До промене закона о локалној самоуправи из 2018. године, оставка градоначелника, као основ за престанак мандата, није била уређена Законом, те није била уређена ни статутом. Такође, није било уређено ни поступање по оставци ових функционера. Последњим изменама и допунама Закона о локалној самоуправи поступање по поднетој оставци градоначелника је уређено, а пракса је наметнула потребу да се ближе уреди и поступање по поднетој оставци заменика градоначелника и члана градског већа. Из тог разлога, предложена је обавеза градоначелника да на првој наредној седници скупштине града поднесе предлог за избор новог заменика градоначелника, односно члана градског већа.

3. ГРАДСКА УПРАВА (ЧЛ. 67-78)

Овим статутом градска управа организована је као јединствен орган, задржане су одредбе постојећег статута које су делимично измењене или допуњене првенствено у складу са променама Закона о локалној самоуправи. У члану 67. (Градска управа) градска управа дефинисана је на начин предвиђен Законом о локалној самоуправи.

У члану 68. (Надлежност), надлежности утврђене Законом о локалној самоуправи. допуњене су вођењем законом предвиђених евиденција (евиденција непокретности у јавној својини града, регистар стамбених заједница на територији града). Ова надлежност произлази из посебних закона који препуштају граду да својим актима одреди орган надлежан за вршење наведених послова (Закон о јавној својини и Закон о становању и одржавању зграда). Такође, према новим одредбама ЗЛС, градска управа је дужна да пружа помоћ месним заједницама у обављању административно-техничких и финансијско-материјалних послова, па је таква обавеза унета и у статут.

У члану 69. (*Начела деловања градске управе*), основне смернице за деловање градске управе – стручност, непристрасност и политичка неутралност и оријентисаност на потребе грађана, допуњене су законом утврђеним обавезама градске управе у поступку решавања о правима, обавезама или правним интересима странке. Ове обавезе произлазе из Закона о локалној самоуправи и имају за циљ да побољшају положај странака у поступку.

У члану 70. (Руковођење) извршено је усклађивање стручних и академских назива са Законом о локалној самоуправи, односно са Законом о високом образовању, а услов који се односи на положен стручни испит за рад у органима државне управе представља усклађивање са Законом о локалној самоуправи, односно са Законом о запосленима у органима АП и ЈЛС.

Члан 72. (*Одговорност начелника*) такође је последица усаглашавања са изменом ЗЛС која има за циљ да се отклони стање дуалитета у досадашњем положају начелника управе. Будући да градско веће поставља начелника градске управе и врши надзор над њеним радом, не постоји однос одговорности начелника градске управе према скупштини града.

У члану 73. (Уређење Градске управе) извршено је усклађивање са Законом о локалној самоуправи и Законом о запосленима у АП и ЈЛС.

У члану 74. (Овлашћења у вршењу управног надзора), тачка 2) је измењена у односу на текст Закона о локалној самоуправи, јер новим Законом о прекршајима није предвиђена могућност прописивања и изрицања мандатне казне за јединице локалне самоуправе.

V ПРАВОБРАНИЛАШТВО ГРАДА ВАЉЕВА

Статут садржи само једну одредбу о овом органу (члан 79.), као и овлашћење да се образовање, уређење и организација овог органа уреде одлуком Скупштине града у складу са законом и другим прописима.

VI НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ОСТВАРИВАЊУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (чл. 80-88)

У овом делу статута уређена су сва три законом предвиђена облика непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе: грађанска иницијатива, збор грађана и референдум.

У члану 81, у ставу 3, у складу са Законом о локалној самоуправи, прецизиран је број грађана потребан за пуноважно покретање грађанске иницијативе: 5% уместо досадашњих најмање 5%,

Измењена је, односно прецизирана формулација става 4. у члану 86. статута, такође ради усклађивања са изменом Закона о локалној самоуправи.

Осим наведених, законом утврђених облика непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе, у овој глави предвиђена су и уређена још два права грађана: право на петицију и право на притужбе грађана. Право на петицију је новина у статуту, а представља конкретизацију права установљеног чланом 56. Устава.

VII ДРУГИ ОБЛИЦИ УЧЕШЋА ГРАЂАНА У ПОСЛОВИМА ГРАДА (чл. 89-96)

Поред облика непосредног учешћа, грађани у пословима града учествују и на друге начине.

Члан 89. регулише облик консултовања грађана који многи градови дуже време успешно реализују. Смисао ове и осталих одредаба у овом делу јесте да се консултовање грађана о важним питањима укључи као незаобилазна фаза у доношењу одлука.

Одредбама о јавној расправи (чл. 90-96) прецизиран је и знатно детаљније уређен овај облик учешћа грађана у поступку доношења прописа града и других значајнијих аката. Намера статута јесте да, са једне стране, учини поступак доношења одлука у граду што транспарентнијим и доступнијим грађанима, а са друге да поступак спровођења расправа што више

поједностави, како он не би представљао терет за функционисање органа града.

Чланом 90. дефинисан је појам и облици организовања јавне расправе, као и обавеза организатора да обезбеди услове за учешће грађана из свих делова града. Такође, предвиђено је да се пословником скупштине ближе уреди начин и поступак организовања и спровођења јавне расправе.

Одређено је минимално време трајања јавне расправе (члан 91.)

Новину у Закону о локалној самоуправи представља прописивање обавезе надлежног органа да на интернет презентацији града, односно на други примерен начин, обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа из надлежности скупштине, па је таква одредба садржана и у овом статуту (члан 92.).

У члану 93. наведени су случајеви у којима се јавна расправа обавезно спроводи. Правило је да се јавна расправа спроводи о нацрту акта и да је организује градско веће (генерално, веће је предлагач акта који доноси скупштина). Међутим, код појединих одлука јавну расправу је неопходно спровести у ранијим фазама припреме (на пример, код одлуке о буџету, у делу који се односи на јавне инвестиције, требало би обезбедити могућност спровођења јавне расправе већ у поступку припреме и утврђивања нацрта Плана јавних инвестиција). Из тог разлога предвиђена је могућност да се јавна расправа спроведе и у ранијим фазама израде на предлог органа надлежног за припрему акта.

Осим обавезне јавне расправе, предвиђена могућност да се у поступку доношења других општинских аката из надлежности скупштине спроведе јавна расправа уколико то захтева предлагач акта или једна трећина одборника, односно уколико то предложи најмање 100 грађана са бирачким правом на територији града. У овом последњем случају, предлог се подноси по прописима који уређују грађанску иницијативу. Међутим, подношење захтева, односно предлога не ствара аутоматски обавезу организовања и спровођења јавне расправе, већ њихову оправданост претходно оцењује надлежно радно тело скупштине града (члан 94.).

Чланом 95. уређен је поступак организовања и спровођења јавне расправе. Значајно је прописивање обавезе објављивања јавног позива за учешће у јавној расправи, програма спровођења расправе и нацрта акта који је предмет јавне расправе. Такође је предвиђена обавеза надлежног органа да о спроведеној расправи сачини извештај који обавезно садржи све предлоге и сугестије изнете на расправи, као и ставове надлежног органа о тим предлозима са образложењем разлога за њихово прихватање, односно неприхватање.

Орган надлежан за утврђивање предлога акта који је био на јавној расправи, дужан је да приликом утврђивања предлога води рачуна о предлозима и сугестијама датим на јавној расправи (члан 96.).

VIII МЕСНА САМОУПРАВА (чл. 97-111)

Изменама и допунама Закона о локалној самоуправи из 2018. године учињен је значајан корак у отклањању бројних недостатака у практичној примени овог закона у области рада и функционисања месних заједница. Бројни проблеми и конфликти у раду органа месних заједница, настали због недовољног или

непрецизног одређивања надлежности органа месних заједница и њиховог односа са органима јединице локалне самоуправе, посебно у делу надзора над радом органа месних заједница, доводили су до њихове неефикасности, као и до потребе да Уставни суд у својим бројним одлукама утврђује незаконитост одредаба статута или општинских аката јединица локалне самоуправе који се односе на месне заједнице (посебно на однос органа месних заједница са органима јединица локалне самоуправе).

Следећи те измене и допуне закона, у овој глави се:

- Прецизније одређује круг овлашћених предлагача за оснивање, укидање или промену подручја месне заједнице, уз значајно дефинисање улоге грађана у овом поступку (члан 100.),
- Јасно и потпуно дефинише садржина одлуке о месним заједницама (101.).
- Уређују питања везана за избор и мандат савета месне заједнице (основни представнички орган грађана на подручју месне заједнице) и овлашћења града у погледу доношења одлука о избору савета, као и основни делокруг рада савета (члан 102.),
- Уређује састав, задаци и овлашћења Изборне комисије за спровођење избора за чланове савета месних заједница и Другостепене изборне комисије (чланови 103-105)
- Прописују разлози за распуштање савета, поступак за доношење одлуке о распуштању савета, као и начин обављања текућих и неодложних послова до конституисања новог савета (члан 106),
- Прецизира обавеза градског већа да даје сагласност на финансијски план месне заједнице – акт који утврђује износ средстава намењених месним заједницама, који треба да буде у складу са одлуком о буџету (члан 107.),
- Уређују облици и начин вршења надзора над радом и актима месне заједнице (чл. 110 и 111.). Градско веће, као орган надлежан за вршење надзора над радом и актима месне заједнице, покреће поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом и законом. Такође, уређен је поступак утврђивања сагласности општег акта месне заједнице са статутом или другим општинским актом града, као и предузимање одређених мера у поступку финансијске контроле рада месне заједнице. За доношење појединачних аката у овим поступцима предложена је надлежност градоначелника.

IX САРАДЊА И УДРУЖИВАЊЕ ГРАДА (чл. 112-121)

Члановима 112-121. разрађени су облици сарадње којима се стварају услови за бржи економски развој града и за рационалније или стручније обављање

појединих послова из надлежности града. Овим облицима сарадње законодавац је посветио посебну пажњу и у потпуности их уредио изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, а одредбе предложене овим статутом представљају њихово усаглашавање са тим изменама и допунама.

Чланом 113. утврђени су обавезни елементи споразума о сарадњи који треба да обезбеде стабилност у обављању послова и правну сигурност. Одлуку о закључивању споразума доноси скупштина града већином гласова од укупног броја одборника и дужна је да га у законом утврђеном року достави министарству надлежном за локалну самоуправу који води евиденцију о свим закљученим споразумима.

Чланом 114. уређено је заједничко обављање поверених послова, што представља значајну новину установљену законом, са циљем да се омогући свим, а нарочито мањим градовима и општинама које немаје адекватне административне и друге капацитете, да потпуније, односно заједнички обављају поверене послове. Уређене су две ситуације – прва, закључивање споразума по предлогу две или више јединица локалне самоуправе (уређена је Законом о локалној самоуправи), и друга, по предлогу надлежног органа државне управе (уређена Законом о државној управи). Оба облика сарадње реализују се у складу са посебном уредбом Владе Републике Србије којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова. Разлика између поменутих облика сарадње је у томе што се други облик реализује (ступа на снагу) после прибављања сагласности Владе Републике Србије.

Даље одредбе односе се на споразуме о сарадњи закључене ради оснивања заједничког органа (члан 115.), односно на споразуме којима град уступа обављање послова из своје надлежности другом граду, односно општини (члан 116.). Ове одредбе преузете су из Закона о локалној самоуправи. Слично је са чланом 117 којим је уређен престанак важења споразума о сарадњи.

Члан 121. утемељен је на Закону о локалној самоуправи и ствара обавезу града да преко својих органа прати процес европских интеграција и развија за то потребне административне капацитете.

X ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (чл. 122-125)

У овом делу статута одређен је орган града надлежан за покретање поступка за оцену уставности или законитости закона или другог општег акта РС којим се повређује право на локалну самоуправу (члан 123), као и орган надлежан за подношење жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа града онемогућава вршење надлежности града (члан 124). Обе одредбе представљају конкретизацију одговарајућих одредаба закона о локалној самоуправи.

Чланом 125. у складу са законом о локалној самоуправи уређује се положај локалног омбудсмана, Такође је експлицитно наведено да локални омбудсман своје послове обавља самостално и независно, док ће се надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанак дужности локалног омбудсмана уредити посебном одлуком Скупштине града.

XI АКТИ ГРАДА (чл. 126-129)

У овом делу су наведени акти (општи и појединачни) које доносе органи града, њихова међусобна хијерархија, објављивање и ступање на снагу.

XII ТУМАЧЕЊЕ, ДОНОШЕЊЕ И ПРОМЕНА СТАТУТА (чл. 130 и 131)

У овом делу су одредбе о овлашћењу скупштине града да даје аутентично тумачење одредаба статута и о поступку за промену или доношење новог статута – овлашћеним предлагачима, поступку израде статута, односно акта о промени статута и одлучивању скупштине града о предлогу.

XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 132-138)

Статутом је предвиђено да се прописи града ускладе са одредбама овог статута у року од 6 месеци од ступања статута на снагу (члан 132).

Исти рок предвиђен је за доношење нових одлука на основу овог статута (члан 133).

Предвиђено је да скупштина града именује органе за спровођење избора за савете месних заједница, у року од 90 дана. Именовање треба да буде истовремено како би се обезбедили сви услови за спровођење ових избора (члан 134.).

Посебном одредбом одређени су рокови за доношење, односно усклађивање планских докумената са овим статутом. Рокови за њихово доношење, односно усклађивање, одређени су у складу са Законом о планском систему РС (члан 135).

Предвиђена је одложена примена појединих одредаба статута – одредаба које се односе на постављење и број помоћника градоначелника и спровођење обавезног поступка јавне расправе за планирање инвестиција у одлуци о буџету (члан 136.).

Председник
Комисије за израду нацрта
Статута града Ваљева
Михаило Милутиновић